



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת רביע ג'באלי

יוסף בן דוד ע"י ב"כ עוה"ד

תובעים

נגד

אהרון רון קובי ע"י ב"כ עוה"ד

נתבעים

### פסק דין חלקי – בשאלת האחריות

1

2

3 עסקינן בתביעה מכוח **חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965**, על סך 800,000 ₪, בגין 58 פרסומים  
4 ברשת החברתית "פייסבוק", אשר פורסמו מטעם הנתבע, מועמד מתחרה לראשות העיר טבריה  
5 דאז, נגד התובע, שכיהן בתפקיד ראש עיריית טבריה.

6

7

רקע וההליכים עד כה:

8

9 התובע, מר יוסף בן דוד, ראש עיריית טבריה לשעבר, אשר במועדי הפרסומים נשוא התביעה כיהן  
10 בתפקיד ראש העיר.

11

12 הנתבע, מר אהרון רון קובי, במועד הגשת התביעה היה מועמד מתחרה לתפקיד ראש העיר טבריה,  
13 לאחר מכן, נבחר לראשות העיר והחליף את התובע בתפקיד ראש העיר ובהמשך, כהונתו הופסקה.

14

15 במועד הרלבנטי לתביעה, הציג הנתבע את עצמו כקול האופוזיציה המרכזי בעיר טבריה, פעיל  
16 חברתי, העומד בראש קבוצת הפייסבוק "מרימים את טבריה מהקרשים" (להלן: "**קבוצת**  
17 **הפסייבוק**").

18

19 התביעה הוגשה בגין **58 פרסומים** אשר פורסמו מטעם הנתבע ברשת החברתית "פייסבוק", רובם  
20 בין השנים 2016-2017. לטענת התובע הפרסומים מהווים לשון הרע כהגדרתו **בחוק איסור לשון**  
21 **הרע, תשכ"ה-1965** (להלן: "**חוק איסור לשון הרע**" או "**החוק**").



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

הפרסומים:

לאור ריבוי הפרסומים, מצאתי לקלחם לקטיגוריות.

**הקטגוריה הראשונה:** פרסומים בדבר הגשת תלונות במשטרה, חקירות ומעצרים; **הקטגוריה השנייה,** פרסומים בדבר שחיתות, הונאה, שוחד ומעשים פליליים; **הקטגוריה השלישית,** פרסומים בדבר מנהל בלתי תקין והתנהלות כושלת; **הקטגוריה הרביעית,** גידופים ברמה האישית.

להלן לשון הפרסומים לפי חלוקה לקטגוריות;

### **הקטגוריה הראשונה: פרסומים בדבר הגשת תלונות במשטרה, חקירות ומעצרים**

**פרסום מס' 1,** מיום 8.5.17, בקבוצת הפייסבוק: "הגיע הזמן לחקירות ומעצרים. השחיתות הזו נמאסה פה על כולם, טבריה מתחילה דרך חדשה, ראש עיריית טבריה מסובך מאוד" לפרסום צורף קישור לכתבה שפורסמה ב-mana10 תחת הכותרת: "מכירה לא חוקית של קרקעות: תלונה בחשד למרמה נגד ראש עיריית טבריה ושר הפנים".  
נוסף על כך, צורף צילום מסך טלפון נייד של פרסום ב-"חרדים 1" תחת הכותרת: "תלונה במשטרה בחשד למרמה נגד ראש עיריית טבריה והשר אריה דרעי". (נספח 3 לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 2,** מיום 8.5.17, בקבוצת הפייסבוק: "אנו הולכים היום להגיש תלונה פלילית על ראש עיריית טבריה על זיוף פרוטוקולים ומסמכים! האיש בחסות זיגדון ודוד לקסוס זייפו פרוטוקול ישיבת הנהלה! הם משקרים לבית המשפט המחוזי ולכלל הציבור! הונאה וגניבת דעת!..." (נספח 5 לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 4,** סרטון מיום 9.5.17, שידור חי של הנתבע בקבוצת הפייסבוק, החל מדקה 01:16: "הקומבינה של בן דוד. שימו לב רבותיי אנחנו היום יצאנו מתחנת המשטרה בתיאום עם להב 433 והגשנו תלונות על מרמה על זיוף ועל הונאה. ראש עיריית טבריה פגע פגיעה אנושה ביוקרה של עיריית טבריה באמינות שלה מה שקורה פה ייזכר... ראש עיריית טבריה ניסה לנצל את כוחו ואת המשאבים של העירייה והחברה הכלכלית כדי לעשות מחטף....המכרז הלא חוקי הוא מכרז תפור..." (נספח 1, בדיסק שצורף לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 5,** מיום 14.7.17, סרטון של הנתבע בקבוצת הפייסבוק (החל מדקה 3:15): "עז ליום המעצרים, שיתחילו המעצרים של המשטרה, נעשה פה קמפיין יחסית אגרסיבי כדי לגרום



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1 לכולכם להבין שהשלב החשוב ביותר בכל התהליך הוא קודם כל לבער את השחיתות...". (החל  
2 מדקה 37: 19): "מגדל הקלפים של יוסי בן דוד מתמוטט, החקירות בדרך, הקומבינות לא מחזיקות  
3 מים ויוסי חרא יחד עם ציון עוונות יבינו מיד בזמן הקרוב שאי אפשר לתת חבל הצלה לארגון  
4 פשיעה בדמות עיריית טבריה". באותו סרטון מוצגת תמונת התובעת עם הכיתוב "אני יוסי  
5 חרטא". (נספח 1, בדיסק שצורף לתצהיר התובע).

6  
7 פרסום מס' 7, מיום 6.6.17, סרטון של הנתבע בקבוצת הפייסבוק (החל מדקה 10: 15): עוד מעט  
8 שייכנסו לפה החקירות אתם תראו את כולם מזמרים ובמיוחד את ראש העיר שאתמול הראנו  
9 לכולכם איך הוא וחיים חליוה שני מושחתים שמשחקים בכסף של אחרים. בוא תגיד לי יוסי בן  
10 דוד מאיפה שלושה חודשים לפני הבחירות היה לך כסף לשלם לחיים חליוה מאה אלף שקל  
11 שלפני זה הייתה איתו במלחמה לפני 5 שנים. מאיפה? מי מימן אותך? שילמת את זה במזומן?  
12 עם חשבונות? או שעכשיו עיריית טבריה משלמת את זה בריבית...". (נספח 1, בדיסק שצורף  
13 לתצהיר התובע).

14  
15 פרסום מס' 11, מיום 5.9.16: הנתבע פרסם בפייסבוק לוגו של משטרת ישראל וכתב: "פשיטה  
16 משטרתית הבוקר על עיריית נתניה. טבריה הבאה בתור! יוסי בן דוד זיגדון תתכוננו! יש בטבריה  
17 עד מדינה! הכאוס בדרך". (נספח 8 לתצהיר התובע).

18  
19 פרסום מס' 14, מיום 30.3.2016, בקבוצת הפייסבוק, תוך תיוג 85 אנשים: "זו רק ההתחלה. יוסי  
20 בן דוד, ההסכם הלא חוקי שלך עם זיגדון ואריה דרעי בדרך לחדר החקירות... אמרתי לכם  
21 סמרטוט? ה- סמרטוט". (נספח 11 לתצהיר התובע).

22  
23 פרסום מס' 32, מיום 11.7.16, פורסם ע"י אלי סבתי בקבוצת הפייסבוק, תוך צירוף תמונות של  
24 שוטרים המחזיקים ארגזי קרטון ובתוכם קלסרים: "חברים בוקר טוב ויום קסום. הידיעות החמות  
25 שבידיי מדווחות על כך שה'חבר'ה עם הקלסרים", כפי שמכנה אותם חברי רון קופמן, בדרך  
26 לקומה השלישית. מקווה שאלוזבת תארח אותם כמו שצריך". (נספח 28 לתצהיר התובע). הנתבע  
27 נתבע בתור מנהל הקבוצה בפייסבוק. (נספח 28 לתצהיר התובע).

28  
29 פרסום מס' 33, מיום 26.7.17: "שחיתות במכרזים של מיליונים שנתפרים בקומבינה, וגם תלונה  
30 קשה במשטרה על ידי פעילה של יוסי בן דוד... מה לעזאזל קורה בטבריה? יוסי בן דוד וישראל  
31 ענתבי שני נוכלים פנטזיונרים. מכרז של 4 מיליארד שקלים לחמש שנים? באמת חיים בסרט...  
32 בלי החלטות דירקטוריון, בלי חברי מועצה". (נספח 29 לתצהיר התובע).



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

**פרסום מס' 56**, סרטון מיום 11.8.17, בו התובע מדפדף בחומרים שנלקחו ממתקני איסוף של מתקני גריסה ע"י פעילים מטעמו: "אני רוצה להראות לכם... תסתכלו... עשינו זיקוק של חלק מהמסכים שהכי חשובים לנו. יש פה הרבה מאוד חומרים... אני אראה לכם... היטלי השבחה... רבותיי, החומר לא נגמר". (נספח 1 מתוך הדיסק המצ"ב לתצהיר התובע). באותו יום פרסם התובע תמונה של מכונת אשפה וכתב: "גונבים סוסים. עיריית טבריה גורסת חומרים ומשמידה ראיות.. הם השמידו מסמכים של השנים האחרונות". (נספח 47 לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 51**, מיום 11.8.17: "השבת השחורה של זיגדון ויוסי בן דוד: תחקיר עומק על גניבת קרקעות והעלמת מסמכים מסוכנת [...] פרשה חמורה ביותר! האיש הזה חייב לשבת בבית הכלא! מדובר בפרשה שמעורבים בה אישי ציבור וקבלנים! אנחנו הצלחנו לשים יד על חומרים שנשלחו להשמדה ובהם נתפס חומר מפליל ברמה קשה! ביום ראשון בבוקר הממצאים יועברו למשטרה וימסרו עדויות מפלילות על זיגדון והשותפים שלו! [...] יש חשש כבד שראש העיר תפר לעצמו אליבי". (נספח 48 לתצהיר התובע).

### הקטגוריה השנייה: פרסומים בגין שחיתות, הונאה, שוחד ומעשים פליליים

**פרסום מס' 3**, סרטון מיום 9.5.17, שידור חי של הנתבע בקבוצת הפייסבוק (החל מדקה 20:00): "יוסי בן דוד בשיתוף פעולה עם ישראל ענתבי והחברה הכלכלית בניסיון הונאה של הציבור הטברייני, הוצאה במרמה של אדמות בצורה לא חוקית... וקומבינות של גחמות אישיות". (נספח 1, הדיסק שצורף לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 6 ומס' 24 (אותו פרסום)**, מיום 14.4.16, בקבוצת הפייסבוק תוך תיוג 80 אנשים: "יוסי בן דוד הסמרטוט בבעיה גדולה, הוא קלט המון פעילים פוליטיים לעבודה בעירייה, חילק המון הטבות (במיוחד רכבים והטבות כגון אחזקת רכב על חשבון העירייה) ועכשיו הוא רועד מפחד! השקרן והסכסכן הזה יודע שבקרוב יוזמן לחדר החקירות... אז עכשיו הוא מתעסק בדגלים ובכיבוד לכנס עובדים כי אושרה המזכירה שלו אמרה שלא יאשרו כיבוד והוא גבר הראה לו שכן אישרו והוא הצליח להביא כיבוד להרמת כוסית... יוסי בן דוד, אתה איש קטן". (נספח 6 + 21 לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 8**, מיום 9.5.17, סרטון של הנתבע בקבוצת הפייסבוק (החל מדקה 30:04): "יוסי בן דוד אני מחייך. הרי אתה טיפש, אבי אבות הטומאה והשחיתות בהגדרה.. הניסיון הזה להטות מכיר בצורה נואלת זה כנראה מכרז שהיה תפור לקבלנים... יוסי בן דוד רצה למכור את האדמות את הנכסים היקרים ביותר בו ראשון למים...". (נספח 1, בדיסק שצורף לתצהיר התובע).



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

**פרסום מס' 9**, סרטון מיום 15.7.17: "טוב. משפחת פורטל היא משפחה של יוסי בן דוד מצד אימו. איציק פורטל, מנהל מרכז הצעירים. פתאום מקבל משכורת טובה ורכב יותר טוב ומשפרים לו את הכל. ולימור פורטל פתאום ממונית על ידי אבי זמברג למנכ"לית ההתאחדות. אבל תגיד אבי זמברג, למה לא סיפרת לכולם, למה לא סיפרת לכולם שהיא משפחה של יוסי בן דוד. פיטרתי מישהי בשם ג'ואן שקיבלה 8,000 ₪ בחודש ולזאת אתה נותן 20,000 ₪ בחודש...". (נספח 1, בדיסק שצורף לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 10**, מיום 5.9.16: הנתבע העלה תמונה של ידיעה העוסקת בפיטורי ראש מועצה בתל מונד והוסיף: "מי אמר שאי אפשר להדיח ראש עיר... בקרוב בטבריה. זיוף, מרמה וקומבינות בחירות". (נספח 7 לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 20**, סרטון מיום 17.7.17, בקבוצת הפייסבוק (החל מדקה 35: 29): יוסי בן דוד אנחנו נפגין גם אנחנו נקרא לפיטורין ואנחנו נשלח מכתבים ואנחנו נקרא לך מושחת כי אתה מושחת לא פחות מיוסי נבעה... (מנכ"ל העירייה הקודם). (מצ"ב בדיסק נספח 1 לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 21**, מיום 20.11.16, בקבוצת הפייסבוק: "ראש העיר עברין: שאלות קשות וריח רע של שחיתות שילטונית ועבירות תאגידיות! משהו מסריח קורה פה עם ראש העיר השקרן!...". (נספח 18 לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 22**, מיום 27.3.16, בקבוצת הפייסבוק: "יוסי בן דוד ראש עיריית טבריה כבד אובד עצות! אנחנו נמשיך ביתר שאת לחשוף את השחיתויות של זיגדון איש המעטפות והשוחד סגן ראש העיר והאיש של אריה דרעי העברין המורשע בטבריה. אנחנו נמשיך לעמוד במשימות שלנו לחתירה למנהל תקין בטבריה גם ולמרות שאשתו של ראש העיר מתערבת במקום שאין לה בו אחיזה. שימוש בעובדי עירייה כמגנים לראש העיר או הוצאתם מהתפקיד שלהם בחברה הכלכלית הם בניגוד חמור לכל כללי המנהל התקין! מלחמת עולם תקשורתית בטבריה ואנחנו רק התחלנו ... יוסי בן דוד: ראש עיר חלש ושקרן!". (נספח 19 לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 27**, מיום 13.8.17, בסרטון שהעלה התובע (החל מדקה 42: 0): "איזו נפילה, רבותיי!! יוסי בן דוד המושחת, הנה אני אומר לכם את זה חד משמעית, לקח שוחד. אני יכול להגיד לכם חד משמעית שיוסי בן דוד הוא בן בית אצל האנשים של הפרויקט הזה, בן בית. ואם אני אומר לכם שהוא לקח שוחד – הוא לקח שוחד". (נספח 1, בדיסק שצורף לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 28**, מיום 15.4.17: "סקופ. חשיפה ראשונית בשידור חי. ראש עיר נוכל! הונאה ענקית במועצת העיר טבריה נחשפה. הועברה לפני החג ליאח"ה. זו שערורייה ואחרי החג משרד הפנים



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

יצטרך להתערב בגלל מבקר המדינה. גניבה של כספי ציבור והונאה רבתית. כנסו וחשפו. ראש העיר במדרון חלקלק כלפי מטה. השקרים נחשפים". (נספח 24 לתצהיר התובע).

פרסום מס' 29, מיום 17.07.17: "סרטון על כסף ועוד כסף. שחיתות ועוד שחיתות [...] יוסי בן דוד החרטט, ציון עוונטא. טרבלסי והלולים, זיגדון הגנב ודוד לקסוס המושחת.... קבלו אותם לקראת מופע סיום הקדנציה.... לשתף ולהפי. ... יוסי בעל הנכס". (נספח 25 לתצהיר התובע).

פרסום מס' 30, מיום 07.06.17: "היום יסופר על השוחד ודמי החסות והשתיקה שמשלם ראש העיר יוסי בן דוד לאדון מומי בדמות קיוסק כדורגל שנגדל במרמה ובכוח הזרוע מפרטוש". (נספח 26 לתצהיר התובע).

פרסום מס' 31, מיום 4.5.17: "בוקר טוב לכולם! תזכרו שאמרנו לכם על כך שראש עיריית טבריה מושחת! האיש קיבל שוחד מהרבה מאוד אנשים. בקרוב שייפתח הסיפור הזה כניראה שתסתיים הקדנציה העלובה שלו...". (נספח 27 לתצהיר התובע).

פרסום מס' 35, מיום 14.05.16: "יוסי בן דוד משקשק מפחד איבוד השררה והשלטון ובעיקר מאיבוד המשכורת. מפקיד קטן (בחיים שלו לא ניהל מכולת) ופשוט שמרוויח 7,000 ₪ בחודש הוא קפץ ל 35,000 ₪ והוא מפחד שזה יגמר, לכן הוא היה מוכן למכור את טבריה ואגם את כל התושבים" (נספח 31 לתצהיר התובע).

פרסום מס' 37, מתאריך לא ידוע, בסרטון: "יש לו בית שהוא גר בפנטהאוז. אשתו נהייתה מורה פתאום. גם את זה צריך לבדוק. אשתו לא הייתה מורה, פתאום נהייתה מורה. זה, אתם יודעים מה, מפריע לי, כן מפריע לי. אני רוצה שיבדקו את זה. זה ייבדק. תאמינו לי שזה ייבדק. ולא סתם מורה, היא מסובבת את כל בית הספר על הידיים שלה. כן? הכל אני יודע. אל תטעו..." (מצ"ב בדיסק נספח 1 לתצהיר התובע).

פרסום מס' 41, מיום 16.8.17, תוך תיוג 67 אנשים: "איפה אנחנו קלנסוואה בחינוך? שוב מכה קשה לתדמית של מערכת החינוך בטבריה שנעדרה מהמכוונות הריאליים בדירוג של משרד החינוך. אתם מדברים איתי על סגנון? אתם מבינים שהעתיד וההווה של הילדים שלכם נראה רע מאוד? ... עיר של נוכלים! ראש העיר מושחת שמכר את טבריה". (נספח 36 לתצהיר התובע).

פרסום מס' 46, מיום 13.3.17, הנתבע העלה תמונה של קבוצת חרדים המעלים באש את דגל מדינת ישראל וכתב: "ראש העיר רוצה להבחר שוב ולכן דאג לקלוט בטבריה 1,500 משפחות של תולדות אהרון ותולדות אברהם מהזרמים ששונאים את הציונות והממסד הישראלי. יוסי בן דוד קונה את



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1 הטבריינים בהופעות ואת עובדי העירייה והמנגנון בתפקידים ובטובות הנאה כגון רכבים ואחזקת  
2 רכב. הכל כדי להגיע מאורגן ליום הבחירות בעוד שנתיים". (נפסח 41 לתצהיר התובע).

3  
4 פרסום מס' 47, מיום 3.8.17: לטענת התובע, הנתבע פרסם תמונה מפוברקת של התובע עם כובע  
5 סומבררו וטען כי התובע נסע למקסיקו על חשבון העירייה, והוסיף כיתוב: "יוסי בן דוד ונסיעת  
6 החרטא שלו למקסיקו. שימו לב איך הספינה טובעת..."

7 בפוסט מיום 10.8.17, פורסם בקבוצת הפייסבוק ע"י מירי כהן: "כן במקסיקו....?! לא  
8 במקסיקו....?! האמת זה לא ממש משנה כי בכלל לא מרגישים בחסרונך. כלום שאתה פה ושום  
9 דבר שאתה שם. אבל לפחות אם כבר ממנו לך חופשה בשיא אוגוסט במחירי שיא. אז אל תשכח  
10 בבקשה להביא לנו כמה מנקים מתנדבים כי הזבל נערם פה בכל פינה ולא יזיק גם איזה טובלרון.  
11 תודה". (נפסח 43 לתצהיר התובע).

12  
13 פרסומים מס' 48 ו-49, מיום 14.8.17: "לדעתי יוסי בן דוד בנה אליבי ולכן נסע ולנעלם! כל נסיעה  
14 הוא מעלה תמונות ועושה שידורים ולפתע נעלם? הם לא האמינו שמבצע הניקיון ישתבש להם!  
15 נוסף עוד פרט חשוב: בחלקה המדוברת קנו מספר מקורבים קוטגים ובתי מידות!" (נספח 44  
16 לתצהיר התובע).

17  
18 פרסום מס' 52, מיום 11.8.17: "בוקר טוב ושבת שלום לכולם! כנסו לקשור: תחקיר עומק של  
19 השבת השחורה של זיגדון הגנב ושוד הקופה הציבורית! שידור שהוא תחקיר עיתונאי ברמה  
20 גבוהה ביותר ששודר אי פעם! אתמול התחלנו לחשוף את טבריה לחלק מוחשי של מארג גניבות  
21 ציבוריות שלא נראו בישראל! גניבת קרקעות, העלמת ראיות ומסמכים ועוד ועוד! ראש העיר הטיל  
22 את המשימה על זיגדון אליהו שסיבך גם את מנכ"ל העירייה החדש שהתנהל כראש קטן והיה  
23 שותף לדבר". (נספח 49 לתצהיר התובע).

24  
25 פרסום מס' 53, מיום 14.8.17: "כל עכבה לטובה, ראש העיר בפאניקה... מושחת גדול אבל גם  
26 פחדן גדול. שחיתות שלטונית מטורפת". (מצ"ב בדיסק, נספח 1 לתצהיר התובע).

27  
28 פרסום מס' 54, סרטון מיום 14.08.17: "יוסי בן דוד אני אשמח מאד, לתת לך שאלון בתביעת  
29 דיבה, שאתה לא תדע מאיפה לצאת. למשל, איך אתה יושב כל הזמן עם הקבלן פידמן, של מיאכל  
30 אנג'לו, בא אליו הביתה, יושב איתו בבתי מלון, ארוחות, מביא את המשפחה לאכול חופשי על הבר  
31 בחוף גיא, שבתות, חגים, לא אתה לא מושחת. לא, לא, בכלל לא מושחת, מה תגיד, ש-רון קובי  
32 משקר? חסר עדויות, חסר תצהירים, מה תגיד, שלא הסכם בחירות ומכרת את טבריה לזיגדון?  
33 מושחת ואתה יודע מה? אתה גם לקחת שוחד, אני יודע, תאמין לי שאני יודע, תתבע אותי". (מצב  
34 בדיסק, נספח 1 לתצהיר התובע).



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

**פרסום מס' 55**, מיום 15.8.17: "צהריים טובים, תיכף עולים לשידור ברדיו כל רגע. יוסי בן דוד הוא הולך לבנות ולהתרפס... אחרי השידור אנו נעלה לפריצת שידור על ראש העיר המושחת שהרס את טבריה". (נספח 51 לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 57**, מיום 15.8.17: "ראש עיר מושחת שמר את טבריה לחרדים קיצוניים מבני ברק וירושלים יחד עם זיגדון הנוכל". (נספח 52 לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 58**, מיום 20.8.17: "בוקר טוב, יוסי המושחת! איפה התביעה שלך? אתה חושב שמישהו פה מתרגש הטיפשות שלך? תהיה גבר ותבע אותנו תביעה דיבה! מעכשיו הביקורת תעלה למדרגות תיקשורתיות שלא נראו בארץ עד שתתפטרו! יוסי בן דוד תפר מרכז לפעילות בחירות מרכזית שלו והוא טוען עכשיו שהוא לא מושחת? חיים חליוה בוגר הסורבון המטונף מגבה אותו ומקבל פירסומית בעיתון במחיר מלא ובכמויות, אז הוא לא מושחת שהוא קונה שתיקה או סיקור אוהד בכסף ציבורי? מבקר העירייה יוצא איתו למשחקי כדורסל ומבלה איתו בתוך המשרד למשך שעות ומעולם גם לא כתב עליו או על זיגדון ביקורת עניינית? אז גם הוא לא מושחת? לך הביתה יוסי בן דוד המושחת! מכרת את טבריה לש"סניקים המושחתים כמו זיגדון ולקסוס... ומעליהם לפרופסורית חצרוני הגברת גילה שהפכה פתאום למנכ"ל העל של עבריה ועובדת על הורי הגנים בעיניים בחצרנות של שקל תישעים במסווה של שידרוג גנים שפשוט הפך ללעג לרש". (נספח 56 לתצהיר התובע).

**פרסום מס' 58**, סרטון מיום 15.8.17: דקה 1.5: "יוסי בן דוד אנחנו מצטערים בשבילך שאתה מושחת גדול, כן כן מושחת גדול, רבותיי, גונבים פה מליונים, כושים פה תרמיות של נדל"ן. יוסי בן דוד מכר את העיר למושחתים שהביאו לפה".

דקה 2: "יוסי בן דוד תקשיב לי ותקשיב לי טוב, תגיד לעו"ד שלך לוונטל, שישלח תביעת דיבה. אני אשמח מאוד לחקור אותך, על דוכן העדים, חקירה צולבת, ונראה לך שלא רק שאתה מושחת, אתה מושחת גדול ואני גם טוען שאתה נוכל גדול."

דקה 4: "האמת שתכננו לכם שידור ענק, שידור על שחיתות, על גניבות של זגדון, על נוכלות, על מירמה והפרת אמונים, אבל מה שקרה שהתחקיר שלנו חרג מהמצופה ופתאום חשפנו משהו הרבה יותר גדול מהתמונה שראינו. אני מאמין שעד מחר נשלים את התחקיר, ונחשוף בפניכם את סיפור המעשה, עשרות דונמים, מאות מליוני שקלים, נוכלויות, ויוסי בן דוד לא יכול להגיש שהוא לא ידע. אני בכלל טוען שיוסי בן דוד מושחת גדול, אבל לא סתם מושחת, מושחת שלא ראוי בכלל לנהל פה כלום."

דקה 7: "יוסי בן דוד תפר לעצמו אליבי. הם מתחילים לספר שמותר לגרוס מסמכים, כדי לצמצם מקום."



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

דקה 13: "ורבותי, תגידו לראש העיר שהוא מוזמן לתבוע, כי הוא בבית משפט יקבל עוד מכה, ואנחנו נראה לכם שהוא מושחת, ואנחנו נראה לכם שהוא שקרן, ואנחנו נראה לכם שהוא לא אמין, ואנחנו נראה לכם שמהו לא בסדר איתו".  
דקה 19: "נלחמים על טבריה ולא רואים ממטר את האיומים של יוסי בן דוד, פחדן, מוג לב, מושחת גדול, הוא וזיגדון".  
(מצ"ב בדיסק, נספח 1 לתצהיר התובע).

### הקטגוריה השלישית: פרסומים בדבר מנהל בלתי תקין והתנהלות כושלת

פרסום מס' 40, מיום 10.4.16: "היום התפרסמה מפת החינוך של ישראל. טבריה בתחתית כמו בכפרים הערביים סביב. תשווה לבועינה ונוג'דאת.... הרמה שם ירדה ואין מנהל אגף חינוך שיעשה אינטגרציה ויפתח אזורי רישום... יוסי בן דוד ודורו ללוש צריכים לשים את המפתחות וללכת!..." (מצ"ב כנספח 35 לתצהיר התובע).

פרסום מס' 41, מיום 16.8.17, תוך תיוג 67 אנשים: "איפה אנחנו קלנסוואה בחינוך? שוב מכה קשה לתדמית של מערכת החינוך בטבריה שנעדרה מהמכונות הריאליים בדירוג של משרד החינוך. אתם מדברים איתי על סגנון? אתם מבינים שהעתיד וההווה של הילדים שלכם נראה רע מאוד? ... עיר של נוכלים! ראש העיר מושחת שמכר את טבריה". (נספח 36 לתצהיר התובע).

פרסום מס' 42, מיום 19.9.16: "אין ולא יהיה יום לימודים ארוך! אנחנו כואבים את מה שקורה היום בחינוך ... קדחת ... אוסף של שקרנים". (נספח 37 לתצהיר התובע).

פרסום מס' 43, מיום 7.4.16: "פקחים נותנים דו"חות להולכי רגל זקנים וחלשים ברחוב הגליל! גועל נפש של התנהלות... מחר זה יקרה להורים שלכם". (נספח 38 לתצהיר התובע).

פרסום מס' 44, מיום 8.4.16: "יושבים ופותחים משרד מאולתר כדי לתת דוחות להולכי רגל? לא חוקי, לא תקני ובטח שבלי כובע משטרה. השוטרים/פקחים שנתנו אתמול דוחות נתנו אתמול הוכחה ניצחת לחוסר היכולת של ראש העיר לשלוט בעיר... איפה הרגישות?...". (נספח 39 לתצהיר התובע).

פרסום מס' 45, מתאריך לא ידוע: "יעלו ויבאו כל הלקקנים של יוסי בן דוד..... כמה פאטטי, האיש רודף פרסום רמות קשות, מה שהוא עשה נזק לטבריה בפסח לעולם לא ישכח, בדיוק כמו איבוד



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1 המרתון! אבל חברות הלקקנים מסתפקת בשאריות ובשטויות במקום בעשייה אמיתית.....עצוב".  
2 (נספח 40 לתצהיר התובע).

3  
4 פרסום מס' 50, מיום 30.9.15: "גועל נפש של עיר שמסריחה מצחנה! אדון ראש העיר יוסי בן דוד  
5 וסיפורי המעשיות שלו מסתבר שהמרדף אחרי פרסום, מחיאת כפיים וחיפויי על אי העשייה כבר  
6 עבר ממזמן את גבולות ההיגיון בטבריה. [...] ראש העיר מעדיף להשקיע את הכסף במנורות לד  
7 בסטייל טורעאן תעודת עניות לטבריה. עיר מטונפת ועכשיו אנחנו גם מבינים למה..." (נספח 46  
8 לתצהיר התובע).

### הקטגוריה הרביעית: גידופים וקללות

10  
11  
12 פרסום 12, מיום 26.6.2016: "ראש העיר נמצא במצב נפשי קשה ועדות לכך אפשר למצוא בתמונה  
13 הקשה הזו לצפייה... תמונה קשה לצפייה... לך הביתה יוסי, אולי אלוהים יעזור לך".

14  
15 פרסום 13, מיום 14.4.2016 בקבוצת הפייסבוק: "כל הכבוד: יוסי בן דוד הצליח להביא כיבוד  
16 למסיבת העובדים לרגל החג ... סמרטוט רצפה".

17  
18 פרסום מס' 15, תמונות אשר צורפו לפרסום 14, ובו תמונות של התובע תחת הכותרת פינוקיו תוך  
19 הארכת אפו. תמונה של התובע עם שני חברי מועצה תחת הכותרת "שלישיית האימה". (נספח 11  
20 לתצהיר התובע).

21  
22 פרסום מס' 16, מיום 26.03.2016, בקבוצת הפייסבוק, תוך תיוג 75 אנשים: "ראש העיר הכי עלוב  
23 במדינת ישראל! אל דאגה נדיח אתכם ונפרק לכם את הקואליציה כמו גדולים מבפנים? נוריתה  
24 יכולה להמשיך לחלום וללקק.. יוסי, אתה מעלובי הנפש הגדולים שראיתי. לך לטיפול זה לא עולה  
25 הרבה. מכרת את טבריה בהסכם לא חוקי לזיגדון המושחת אוכל השלמונים ואתה מתגאה בצמצום  
26 הגרעון על חשבון הרס חיי התושבים והעיר...סמרטוט". (נספח 14 לתצהיר התובע).

27  
28 פרסום מס' 17, מיום 23.03.16, בקבוצת הפייסבוק, תוך תיוג 24 אנשים: "יוסי בן דוד, גדול שקרני  
29 טבריה לדורותיה, האיש שמכר את טבריה לזיגדון רק כדי שיהיה ראש עיר ... יוסי בן דוד  
30 הסמרטוט? כן הסמרטוט ..". (נספח 15 לתצהיר התובע).

31  
32 פרסום מס' 18, 28.02.2016, בקבוצת הפייסבוק, תוך תיוג 45 אנשים: "צפו בסרטון ותראו את  
33 הבוגד יוסי בן דוד, האיש שבגד באמון שנתנו לו תושבי טבריה: הוא פיזר סיסמאות ושקרים והיום



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1 כולם מבינים שהעיר נמכרה לזיגדון המושחת ולאריה דרעי העבריין המורשע! ... יוסי בן דוד בגד  
2 בליברמן, הוא בגד בליכוד ועכשיו הוא בגד בכם תושבי העיר שהולכו אחריו שולל. האיש הפך  
3 לסמרטוט של זיגדון, הוא מנוהל ע"י אנשים ואין לו באמת יכולת השפעה או שינוי!..." (נספח 16  
4 לתצהיר התובע).

6 פרסום מס' 19, מיום 31.5.17, בקבוצת הפייסבוק תוך תיוג 42 אנשים: "יוסי בן דוד פרסונה נון  
7 גרטה במשרדי הממשלה וזו התוצאה ... עיר של עליבות נפש. יוסי בן דוד בייש את כל טבריה.  
8 מעניין מה יש לאדון בנגבנג לסגור?". (נספח 17 לתצהיר התובע).

10 פרסום מס' 23, מיום 8.6.16: "אפילו את הטורבינות של הכדורגל פירקו לך כי לא שילמת כסף.  
11 שקרן הייתה ושקרן נשאת...". (נספח 20 לתצהיר התובע).

13 פרסום מס' 25, מיום 10.4.16, כתב הנתבע על התובע ועל סגנו מר דוד ללוש: "שקרנים בני  
14 שקרנים". (נספח 22 לתצהיר התובע).

16 פרסום מס' 26, בתאריך לא ידוע: "גועל נפש של בוגדן פוליטי מהזן הנמוך... חדל אישים". (נספח  
17 23 לתצהיר התובע).

19 פרסום מס' 34, מיום 17.4.16: "התפקיד גדול על יוסי בן דוד שמעולם לא ניהל אפילו חנות מכולת"  
20 (נספח 30 לתצהיר התובע).

22 פרסום מס' 36, מיום 27.11.16: "ראש העיר הזה לא מוכן לקבל אחריות ולהתפטר מסיבות של  
23 רווחה אישית נטו! עד לבחירות האיש היה חי ממשכורת של 6,000 ₪. לפתע, הוא גילה עולם,  
24 טיסות, שכר, פנטהאוז מרווח, קנה פנטהאוז חדש וכן החיים יפים. אז למה לוותר? ..." (נספח 32  
25 לתצהיר התובע).

27 פרסום מס' 38, מיום 1.11.16, תוך תיוג 47 אנשים: "לאור מצב החירום שהוכרז בעיר בעקבות  
28 הגשמים והבוץ תתכנס בקרוב המועצה כדי לאשר לראש העיר רכב 4\*4 משודרג במקביל לדרגת  
29 אלוף בצה"ל יוסי בן דוד טוען שמזג האוויר הקשה מחייב אותו לפעול מהשטח..... ולהכנס לבור  
30 ברחוב הגליל". (נספח 33 לתצהיר התובע).

32 פרסום מס' 39, מיום 12.5.16, בתגובה לתמונה שפרסם התובע ובה בירך את מדינת ישראל ואת  
33 העיר טבריה לכבוד יום העצמאות, כתב הנתבע: "רק חבל שאת התמונה לפייסבוק הוא מעלה עוד  
34 לפני שיוצא יום הזיכרון... חוסר טאקט משווע". (נספח 34 לתצהיר התובע).



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1

2

### תמצית טעות הצדדים:

3

### תמצית טענות התובע:

4

5 התובע תיאר את הנתבע כ-"מכונת דיבה משומנת", וטען הוא לא חדל לפרסם השמצות נגדו  
6 ברשתות החברתיות גם לאחר הגשת התביעה. לטענתו, מדובר במאות פרסומים וכי התביעה הנ"ל  
7 מהווה רק תמונת מצב רגעית למועד הגשת התביעה. משכך, טען התובע כי הוא נאלץ להגיש תביעה  
8 נוספת בגין 20 פרסומים נוספים.

9

10 התובע טען כי הנתבע פעל במכוון על מנת לפגוע בו וכי ניתן ללמוד כך מהיקף, כמות, אופי  
11 ואינטנסיביות הפרסומים. התובע טען כי מדובר ברצף של פרסומי דיבה בהיותם שקריים, ופרסומי  
12 לשון הרע היותם פוגעניים.

13

14 לטענת התובע, הנתבע מעולם לא התנצל, מחק, תקן או פרסם הבהרות כלשהן לגבי הפרסומים  
15 שבגינם הוגשה התביעה.

16

17 התובע הוסיף וטען כי לא עומדות לנתבע ההגנות הקבועות בחוק איסור לשון הרע.

18

19 לטענת התובע, הנתבע לא הוכיח כי פרסומיו אמת חרף העובדה שהוא נבחר לקדנציה לאחר התובע,  
20 והייתה לו נגישות, בתור ראש העיר, לכל החומרים, הראיות והמסמכים שטען שיש בהם בכדי  
21 להוכיח את פרסומיו. בהקשר זה, טען התובע כי הנתבע לא טרח להביא עדים וראיות חיצוניים  
22 להוכחת אמת פרסומיו.

23

24 התובע טען כי ההפרזה בפרסומים, חומרתם וסגנונם מצביעים על חוסר תום ליבו של הנתבע ועל  
25 הכוונה לפגוע. עוד טען התובע כי הנתבע לא ערך בירור מינימאלי טרם הפרסומים, ופרסם עובדות  
26 שאינן נכונות ושקריות, דבר המעיד על חוסר תום לב.

27

28 התובע התייחס לכל פרסום ופרסום וסיפק הסבר מדוע הפרסום אינו אמת או מדוע הפרסום דיבתי  
29 אך, קצרה היריעה מכדי לפרט את מלוא טענות התובע במסגרת זו.

30

31

32





## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

### תמצית טענות הנתבע:

הנתבע טען כי מדובר בתביעת השתקה לסתימת פיות כחלק "ממתקפה" של תביעות לשון הרע שהתובע ובכירים אחרים בטבריה הגישו נגדו באותו תזמון על מנת למוטט אותו כלכלית ונפשית ולמנוע ממנו מלהתמודד לבחירות. לטענתו, מדובר בשימוש לרעה בהליכי משפט לפי **תקנה 4 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט – 2018**.

הנתבע טען כי הפרסומים אינם עולים לכדי לשון הרע, וכי עומדות לו ההגנות המנויות ב**סעיפים 13-15 לחוק איסור לשון הרע**, והחזקה המנויה ב**סעיף 16**, כי הנתבע פעם בתום לב. בנוסף, הנתבע טען כי עומדת לו הגנת זוטי דברים.

הנתבע טען כי דברי הביקורת שהשמיע נגד התובע זכו לאשרור בדוח מבקר המדינה לשנת 2017, אשר חשף ליקויים חמורים בהתנהלות העיר טבריה. הנתבע טען כי אומנם סעיף **30(א) לחוק מבקר המדינה תשי"ח – 1958 [נוסח משולב]**, קובע כי דו"ח מבקר המדינה לא ישמש כראיה במסגרת הליך משפטי, אולם הדברים האמורים מובאים כהוכחה לעצם קיומם. כמו כן, הנתבע הפנה לכתבה ששודרה בערוץ 10 בתכנית "אנליסט" שחשפה התנהלות לא תקינה בעיר טבריה.

הנתבע טען כי הוא היווה את קול האופוזיציה המהותי והעיקרי בעיר טבריה. לטענתו, מתן פסק דין נגדו בגין לשון הרע עלול ליצור אפקט מצנן למבקרים עתידיים והעכשוויים המבקשים לחשוף התנהלות שאינה תקינה במגזר הציבורי.

הנתבע מודה כי בזמנים הרלוונטיים להגשת התביעה הוא עמד בראש קבוצת הפייסבוק, אשר לטענתו הוקמה על מנת לחשוף את מעשי השחיתות בעיר. לטענתו, לא אחת חשף מעשי שחיתות בעיריית טבריה ומוסדותיה. מכאן, הוא טען כי עומדת לו ההגנה של אמת הפרסום ושל חופש הביטוי הפוליטי.

הנתבע טען כי הצליח לחשוף שחיתויות ומנהל בלתי תקין. לטענת הנתבע, בזמן כהונת התובע התדרדר מצב העיר טבריה, נוצרו גירעונות אדירים, התחרדות רבתות, בוטל מרתון ישראל, השכונות הוזנחו, נוצרו בעיות גביה, שחיתות נדל"ן, בוזבזו כספי ציבור, מומנו עמותות שלא כדין, רכש במחירים מופקעים, תשלומים לקבלנים ללא הזמנת עבודה (אלקטרה, דודו אירועים, מפרם ועוד).

הנתבע טען כי התובע מעולם לא פנה אליו בבקשה להסיר את הפרסומים.



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

הנתבע טען באריכות כי מדובר בתביעת השתקה והרחיב על חופש הביטוי, בייחוד חופש הביטוי הפוליטי, וטען כי יש להגן על ערכים אלו בכדי למנוע אפקט מצנן.

נוסף על כך, הנתבע טען כי עומדות לו ההגנות הקבועות בסעיפים 14 ו-15 לחוק איסור לשון הרע, החזקה בסעיף 16 לחוק איסור לשון הרע, סעיף 4 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], וההקלות המנויות בסעיפים 19(1) ו-2 לחוק איסור לשון הרע.

### דיון והכרעה:

תחילה, בית המשפט ידון בטענה המקדמית שהעלה הנתבע בדבר תביעת השתקה, ולאחר מכן בטענות התביעה לפי חוק איסור לשון הרע.

### **טענה מקדמית – תביעת השתקה:**

הנתבע טען כי תביעה זו הינה חלק ממהלך כולל של 9 תביעות אשר הגישו נגדו בכירים בעיריית טבריה בכדי להשתיק אותו ולמנוע ממנו מלהתמודד בבחירות הבאות לראשות העיר טבריה. בעניין מאפייניה של תביעת השתקה יפים הדברים שנקבעו ברע"א 1239/19 יואל שאול נ' חברת ניידלי תקשורת בע"מ (08.01.2020), על ידי כבוד השופטת ברק ארז:

"קיימת הכרה בכך שמאפיינים מסוימים של תביעה – כגון פערי כוחות בין הצדדים, עילת תביעה חסרת יסוד או גבולית, סכום תביעה מופרך ותקיפת פרסומים שיש בהם עניין ציבורי או שנוגעים לאינטרס ציבורי – עשויים לעורר את החשש כי מדובר בתביעה שהוגשה בעיקרה למטרה לא ראויה של השתקת התבטאות לגיטימית, ולא ממניע של רצון לקבל תרופה בגין פגיעה (ראו: ע"א 2266/14 ילין נ' אם תרצו – ציונות או לחדול [פורסם בנבו] (15.7.2015); ע"א 7426/14 פלונית נ' דניאל, [פורסם בנבו] פסקה 45 לפסק דינו של השופט עמית ופסקה 7 לפסק דיני (14.3.2016); רע"א 2816/17 דהרי נ' לוי, [פורסם בנבו] פסקאות ג' ו-י" (10.5.2017); עניין סרנה, בפסקה 7. לדוגמאות מפסיקתן העדכנית של הערכאות הדיוניות, ראו גם: ת"א (י-ם) 17461-09-15 ב' ל' אוטומוטורס בע"מ נ' אפרייט, [פורסם בנבו] פסקה 39 (23.5.2017); ת"א (פ"ת) 12217-12-16 בוגבו ישראל בע"מ נ' שמש [פורסם בנבו] (8.5.2018); ת"א (אש')



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

15-04-35337 מועצה אזורית באר טוביה נ' המקור עיתון מקומי, [פורסם  
בנבו] פסקאות 37-39 (7.5.2019). כן ראו: גנאים, קרמניצר ושנור, בעמ'  
457-459. כל הרחבה של גבולות דיני הדיבה צריכה להיעשות תוך  
מודעות ורגישות גם לסוגיה זו".

במקרה דנן מדובר בראש העיר טבריה לשעבר והמתחרה שלו בזמנו, אשר נבחר לראשות העיר  
אחריו. לכן, ברי כי במקרה דנן, לא מתקיים המאפיין של פערי כוחות בין הצדדים.

כמו כן, תביעת התובע היא לגיטימית בהחלט וזאת לאור קמפיין הכפשות מסיבי שכלל 58 פרסומים  
בגינם הגיש התובע את התביעה דנן. כפי שיובהר בהמשך פסק הדין, גם אנשי ציבור זכאים לשם  
טוב חרף הציפייה שעורם יהיה עבה יותר.

בנסיבות דנן ולאחר שמיעת העדים, שוכנעתי כי מדובר בתביעה הנובעת מרצון אמיתי של התובע  
לקבל תרופה בגין הפגיעה בשמו.

הדברים עלו מעדות התובע והם מקבלים משנה תוקף בדברי אשת התובע, אשר זומנה למתן עדות  
דווקא מטעם הנתבע. בית המשפט התרשם מעדותה של הגב' בן דוד, והיא נמצאה אמינה ומהימנה.  
כך ציינה בעדותה (שורות 12-23, עמ' 103 לפרוטוקול המתולל מיום 23.11.21):

"הוא איים עלי שהוא יפטר אותי ושהוא יפנה לרשת אורט ושהוא יפנה  
למשרד החינוך. כל היום איומים בפרנסה שלי, בעבודה שלי. אני מרגישה  
לא בנוח להתהלך בחדר המורים מול הקולגות שעובדים איתי כי הוא כל  
ערב מכפיש אותי, כל ערב. אני מרגישה לא בנוח שהילדים שלי לא ישנים  
בלילות כי הוא עולה לציפורי לילה ומספר שהבן של יוסי בן דוד משחק  
כדורסל בקבוצה בוגרת, אוי ואבוי, אסור לו. ומכפיש אותי והיה מנהלת  
של הבית ספר ואני עשיתי ככה ואני עושה ככה. כל היום מצלם אותי,  
רודף אחרי רדיפה אישית שלא נראתה מעולם במוניציפליה המקומית  
במדינת ישראל. מעולם. ואני נסערת כי אני 10 שנים מחכה להגיד את  
הדברים האלה. זה פשוט חנק אותי כבר (בוכה). אני כל כך שמחה שהגענו  
לרגע הזה. מה שאתה עשית אדון קובי, לא יסולח. שיהיה לך ברור, לא  
יסולח שום כסף, לא יעזור לי פה, רק המילים, המילים שהצדק יצא  
לאור, רק זה שמעניין אותי, הבנת אותי? זה הכל". (ההדגשות הוספו –  
ר.ג.).



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1 העדה תיארה כיצד הנתבע או מי מטעמו רדפו אותה. היא סיפרה כי באחד הימים הביאה כוסות  
2 פלסטיק למטה מאחר וביתם שכן בקרבתו. או אז, דאגו לצלם אותה וליצור מצג שהיא מעורבת  
3 פוליטית חרף האיסור על עובדי הוראה (שורות 4-7, עמ' 94 לפרוטוקול המתומלל מיום 23.11.21).  
4 עוד היא תיארה כיצד עברה מסע הכפשות, גידופים ושקרים במשך 10 שנים על ידי הנתבע או מי  
5 מטעמו (שורות 10-15, עמ' 93, לפרוטוקול המתומלל מיום 23.11.21). בעניין זה היא הוסיפה:

6 "אז אני אגיד. משנת 2012 מר קובי בעצם פתח אתר שנקרא 'מרימים  
7 את טבריה מהקשרים'. מהיום שהוא הבין שבעלי הולך לרוץ לראשות  
8 העיר משנת 2012 הוא התחיל להשמיץ אותו. ועשרות אלפי שידורים,  
9 פוסטים, משתף אותם בתפוצות בכל הארץ, בכל המדינה, מכפיש אותו,  
10 מגדף אותו, משקר, ממציא עלילות. שום דבר שאין לו ראיה ואחיזה  
11 במציאות. הוא מוצא כל מיני שביבים שלא יודעת, רכילויות שהוא שומע  
12 ובונה מהם תיאוריות ומוציא את דיבתי גם שלי, גם של ילדיי אגב, מאוד  
13 חשוב להגיד. ובעצם אני, אין לי עור של פיל, אני לא פוליטיקאית, אני  
14 לא פוליטיקאית, לי זה היה מאוד קשה להכיל את זה".

15 (שורות 8-16, עמ' 102 לפרוטוקול המתומלל מיום 23.11.21).

16  
17 היות ומדובר בקמפיין כה מסיבי אותו ניהל הנתבע נגד התובע ובני משפחתו, בית המשפט שוכנע כי  
18 אין מדובר בתביעת השתקה גרידא ולכן הטענה נדחת על הסף. יחד עם זאת, שומה על בית המשפט  
19 לערוך את האיזון הראוי בין חופש הביטוי והביקורת הציבורית אשר חיוני שתתאפשר ותהיה  
20 מושמעת כלפי נבחרי ציבור - לבין הזכות לשם טוב של אנשי ציבור.

21 **תביעת לשון הרע:**

22 **המסגרת הנורמטיבית:**

23 בחינת השאלה אם הפרסום מהווה לשון הרע מתחלקת ל-4 שלבים:

24

25 **בשלב הראשון,** יש לבחון אם הפרסום הנתבע מהווה "פרסום" על פי הגדרתו **סעיף 2 לחוק איסור**  
26 **לשון הרע.**

27 **בשלב השני,** יש לבחון אם הפרסום עולה לכדי "לשון הרע" בהתאם לאחת החלופות המנויות **בסעיף**

28 **1 לחוק איסור לשון הרע,** על פי המשמעות האובייקטיבית של הפרסום ואמות מידה של האדם  
29 הסביר, ובהתחשב במידת העניין הציבורי שבפרסום.



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

בשלב השלישי, יש לבחון את תחולתן של ההגנות המנויות בסעיפי חוק איסור לשון הרע: **סעיף 13 לחוק**, המקנה חסינות מוחלטת לגבי פרסומים מותרים; **סעיף 14 לחוק**, המקנה הגנה על אמת הפרסום בעניין ציבורי; ו**סעיף 15 לחוק**, הגנת תום הלב הנבחנת במשולב עם החזקות המנויות בסעיף 16 לחוק.

ובשלב הרביעי, יש לבחון את הסעד המתאים בנסיבות העניין. [ראו בעניין זה: ע"א 6903/12 CanWest global communications crop נ' אלי עזור (22.7.15); ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין – אורבך, סה(ד) 369 (8.2.12); ע"א 89/04 ד"ר יורי נודלמן נ' נתן שרנסקי (4.8.08) (להלן: "עניין שרנסקי")].

הפסיקה התירה לבחון פרסומי לשון הרע בטכניקת "הקמפיין האחד" שהפעילו בתי המשפט המחוזיים בע"א 6903/12 CanWest global communications crop נ' אלי עזור (22.7.15); ובע"א 1286/18 סער גינזבורסקי נ' גבריאלי כנפו (24.6.19).

במבט כוללני, שוכנעתי כי הנתבע הקים קמפיין פרסומים כנגד התובע. אך, בבחינת כל פרסום ופרסום לגופו, סבורתני כי לא כל הפרסומים עולים לכדי "לשון הרע" כהגדרתו בחוק. מכאן, בניתוח הפרסומים אתייחס לכל קטגוריית פרסומים כמכלול, ובמידת הצורך אתייחס לפרסום ספציפי באופן פרטני.

מאחר שעסקנן בדמויות ציבוריות, התובע בתור ראש עיריית טבריה, והנתבע בתור "קול האופוזיציה העיקרי" והמתחרה לתפקיד ראש העיר (במועד הפרסומים), יש לייחס משקל שונה לפרסומים, תוך שמירה על האיזון הראוי בין חופש הביטוי בשיח הציבורי ומניעת אפקט מצנן- לבין השמירה כל כבודו ושמו של התובע כנבחר ציבור.

הפסיקה הכירה בכך שביקורת ציבורית פוליטית היא תנאי הכרחי לקיום משטר דמוקרטי תקין המאפשר לציבור לגבש עמדה כלפי נבחריו. מטבע תפקידם, נבחר ציבור חשופים לביקורת ציבורית המסכנת את שמם הטוב. ברע"א 1239/19 יואל שאול נ' חברת נידלי תקשורת בע"מ (7.1.20) נקבע:

"כל הכרעה הנוגעת לאופן תחולתו של החוק על התבטאויות שונות ברשתות החברתיות כרוכה מטבעה במאמץ פרשני, שנועד לגשר על "פער הדורות". זאת בניסיון לשמור על נקודת האיזון הנכונה בין מימוש תכליתו של חוק איסור לשון הרע לבין האינטרסים הציבוריים כבדי המשקל הניצבים מנגד, ובראשם כמובן חופש הביטוי – שהוא כידוע "ציפור נפשה" של הדמוקרטיה.... בהתאם, יש לנקוט משנה זהירות ולהימנע מפרשנות שתייצר אפקט מצנן המרתיע מפני התבטאות



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

לגיטימית וחופשית ברשת האינטרנט".

בעניין זה יפים הדברים שהובאו בע"א 214/89 אבנרי נ' שפירא, פ"ד מג(3) 866, 840 (1989):

"באיוון זה בין הערך האישי והציבורי לשם טוב לבין הערך האישי והציבורי לחופש הביטוי יש ליתן משקל מיוחד לערך בדבר חופש הביטוי. בעיקר יש ליתן משקל מיוחד זה כל הנוגע לחופש הביטוי לענייני הציבור ולגופים ולאנשים הנושאים משרות ציבוריות, או שהם בתפקידים שלציבור עניין בהם. הטעם לכך הוא כפול: ראשית, בשל חשיבותו הרבה של חופש הביטוי, כתנאי חיוני למשטר דמוקרטי. חופש הביטוי מאפשר החלפה של דעות, המאפשרת מצדה עיצוב של ההשקפות הפוליטיות המעצבות את המשטר... גופים ואנשים, הנושאים במשרות ציבוריות או בתפקידים שלציבור עניין בהם, נוטלים על עצמם מעצם מעמדם ותפקידם סיכונים הקשורים בהתנכלות לשמם הטוב. כמובן, אין בכך כדי להצדיק פגיעה בשם הטוב, שהוא היקר בנכסיהם, אך יש בכך כדי להחליש את המשקל שיש ליתן לשיקול זה ביחס לחופש הביטוי. [...] "התגובה הראוי ללשון הרע היא בחשיפת השקר שבה ובהוצאת האמת לאור. והנה, דווקא לאיש הציבור הכלים, הידע והנגישות לאמצעי התקשורת, ובכוחם של אלה היכולת בידו - יותר מאשר לאיש "הפרטי" - להגן כראוי על שמו הטוב" [ההדגשות הוספו – ר.ג.].

בע"א 3322/16 איי די איי חברה לביטוח בע"מ נ' לשכת סוכני ביטוח בישראל (30.04.2017) (בסעיף 20), נקבע כדלקמן:

"מקום בו הפרסום מתייחס לאדם הממלא תפקיד ציבורי, משקלו של האינטרס בהגנה על שמו הטוב של הנפגע עשוי להיחלש, בפרט אם מדובר בפרסומים הנוגעים לחוסר מקצועיות של איש הציבור או להתנהלות מושחתת מצדו ... הוא הדין מקום בו מדובר בהשמעת ביקורת ציבורית-פוליטית על אישי ציבור, שאז, ככלל, גובר משקלו של חופש הביטוי..." [ההדגשה הוספה – ר.ג.].



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

מן הכלל אל הפרט:

### ■ השלב הראשון - קיומו של פרסום:

סעיף 2 לחוק איסור לשון הרע קובע מהו פרסום:

"(א) פרסום, לענין לשון הרע – בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות

ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.

(ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות –

(1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם

אחר זולת הנפגע;

(2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם זולת

הנפגע."

אין חולק כי כל 58 הפרסומים נשוא התביעה פורסמו בפייסבוק בין אם בעמוד הנתבע ובין אם בקבוצת הפייסבוק "מרימים את טבריה מהקרשים". בפרסומים שונים אף תויג מספר רב של אנשים, ובסרטונים נרשמו מספר רב של צפיות.

הפסיקה הכירה כי "האינטרנט הוא "כיכר העיר" החדשה שהכול שותפים לה" [ראו: רע"א 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ (25.3.2010)].

זאת ועוד, בימינו הרשותות החברתיות הפכו למקור לקבלת מידע חדשותי וחברתי.

מכאן, שהפרסומים עונים על הגדרת סעיף 2(א) לחוק איסור לשון הרע.

באשר לפרסום מס' 37 אשר פורסם בקבוצת הפייסבוק על ידי מן דהוא בשם אורי סבתי, ופרסום מס' 47 אשר גם הוא פורסם בקבוצת הפייסבוק על ידי אחרת בשם מירי כהן, הרי שנקבע בפסיקה כי מפעיל של קבוצת פייסבוק פתוחה אומנם אינו אחראי לפרסום הראשוני של לשון הרע, משאין בידיו השליטה או הכלים למניעת הפרסום אך, הוא אכן נושא באחריות הפרסום המכפיש נוכח אי הסרתו [ראו: ת.א. (מחוזי) 7685-10-16 צבי (ציקי) אבישר נ' ניר פוטר (27.9.18)].

לכן, הנתבע אחראי גם לפרסומים מס' 37 ומס' 47, בתור מפעיל קבוצת הפייסבוק, על אף שלא פרסם אותם בעצמו.

### ■ השלב השני – האם הפרסום מהווה לשון הרע:



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1 סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע קובע "מהי לשון הרע":  
 2 "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –  
 3 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרם לשנאה, לבוז או ללעג  
 4 מצדם;  
 5 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;  
 6 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו,  
 7 במשלח ידו או במקצועו;  
 8 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו  
 9 המינית או מוגבלותו;"

10 המבחן לצורך הקביעה אם ביטוי מסוים עולה לכדי לשון הרע, הוא מבחן אובייקטיבי  
 11 המתמקד בשאלה כיצד האדם הסביר היה מבין את הפרסום. לצורך בחינה זו, אין חשיבות  
 12 לכוונת המפרסם או לאופן שהפרסום הובן על ידי הנפגע, אלא מהו המסר שהוא מותיר  
 13 עמו בעיני הצופה (עניין דיין, פסקה 83 לחוות דעתו של המשנה לנשיאה א' ריבלין; עניין  
 14 שרנסקי, פסקה 18; ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ ואח' נ' אלון (לוני) הרציקוביץ', נח(3)  
 15 558 (2004).

16  
 17 בעניין זה יפים דברי הנשיא שמגר בע"א 723/74 הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' חברת  
 18 החשמל לישראל בע"מ, פ"ד לא(2) 287, 300-301 (1977):

19 "אין להטיל ספק בכך כי בתביעות בשל לשון הרע השאלה היא מה  
 20 משמעותן של המילים בעיני האדם הרגיל: אין זה ענין של פרשנות  
 21 במשמעותה המשפטית [...] [האדם הרגיל] מסוגל הוא לקרוא  
 22 והוא קורא בין השורות לאור הידע הכללי שלו ונסיונו בחוויות  
 23 העולם. מה שהאדם הרגיל מסיק, ללא ידע מיוחד, נקרא, בדרך-  
 24 כלל המובן הטבעי והרגיל של המילים [...] אך תדיר יותר העוקץ  
 25 אינו כל כך במילים עצמן, אלא בכך מה האדם הרגיל עשוי להסיק  
 26 מהן, וגם דבר זה רואים כחלק מן המובן הטבעי והרגיל" (שם,  
 27 בעמ' 300).

28  
 29 בעניין שרנסקי נקבע כדלקמן:

30 "אמירות מהוות לשון הרע כאשר קיימת אפשרות אובייקטיבית כי  
 31 פרסומן עלול להביא להשפלתו של אדם, או לעשותו מטרם לשנאה, בוז



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

או לעג מצד הבריות. משמעות האמירות נלמדת מתוכן, והן מתפרשות על פי מובן הרגיל והטבעי בהתאם לאמות מידה אובייקטיביות. אמת המידה לבחינת האמירה כלשון הרע אינה תלויה בכוונת המפרסם, או באופן בו הובן הפרסום על ידי הנפגע (ע"א 1104/00 **דוד אפל נ' איילה חסון**, פד"י נו(2) 607 (2002) (להלן: ענין אפל), פסקה 2). על פי המבחן האובייקטיבי, נבחנת ההשפעה שיש לאמירות על ההערכה לה זוכה האדם בעיני הציבור...".

### מן הכלל אל הפרט:

אקדים ואציין, בענייניו, הפרסומים בדבר הגשת תלונות במשטרה, ניהול חקירות, מעצרים וקשירת התובע במעשים פליליים, שחיתות, הונאה ושוחד, אכן מהווים "לשון הרע" בבחינה אובייקטיבית בעיני האדם הסביר הנחשף לאותם פרסומים, ובראי **סעיף 1 לחוק**.

פרסומים אחרים הכוללים ביקורת וגידופים, גם אם אינם "מחמיאים" ומכילים ביטויים פוגעניים, אינם עולים לכדי לשון הרע, במיוחד כאשר מדובר באישיות ציבורית, כדוגמת התובע, אשר בזמנים הרלוונטיים לתביעה כיהן בתפקיד ראש העיר טבריה. מתוקף תפקידו ובתור אישיות ציבורית, ראש עיר חשוף לביקורת ציבורית לגיטימית ואף רצויה, לצורך השמירה על מערך דמוקרטי תקין במדינה ושמירה על עקרון חופש הביטוי.

להלן אבחן אילו מן הפרסומים עולים לכדי לשון הרע על פי הגדרת סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע:

**קטגוריית הפרסומים הראשונה**, כוללת פרסומים בדבר הגשת תלונות במשטרה וחקירות בגין ביצוע עבירות פליליות, מרמה, זיופים, השמדת ראיות, קומבינות, שחיתות, גזל כספי ציבור וכו'. התובע טען כי הנתבע אימץ שיטה להגיש נגדו תלונות במשטרה ולפרסם את דבר הגשתן. **התובע טען כי מעולם לא נחקר או נעצר**, וכל מטרת הנתבע הייתה הכפשה תקשורתית.

נוסף על כך, התובע ציין כי הנתבע הגיש נגד התובע תביעת לשון הרע בגין פרסום בו התובע רמז כי הנתבע נחקר במשטרה בגין שריפה רכבו [בת.א. 18797-09-18 **רון קובי נ' יוסף בן דוד** (21.2.21)]. שם, בית המשפט פסק כי מדובר בלשון הרע ופסק כי על התובע (כאן) לפצות את הנתבע בסך 15,000 ₪ בגין הפרסום. התובע ביקש להסיק מתיק זה לגבי התביעה דגן בכל הקשור לפרסומי חקירות במשטרה.



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

הנתבע מצדו, טען כי מדובר בפרסומי אמת, אשר האדם הסביר שנחשף להם מבין כי הנתבע הגיש תלונה וכי דינו של התובע לא נגזר. הוא טען כי פרסם את הפרסומים בתום לב וללא כוונה לפגוע בתובע במידה סבירה העולה על הערכים המוגנים **בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע**.

**בסעיף 15(8) לחוק איסור לשון הרע**, ישנה הגנה על הגשת תלונה בזו הלשון:

"פרסום היה בהגשת תלונה על הנפגע בענין שבו האדם שאליו הוגשה התלונה ממונה על הנפגע, מכוח דין או חוזה, או תלונה שהוגשה לרשות המוסמכת לקבל תלונות על הנפגע או לחקור בענין המשמש נושא התלונה ואולם אין בהוראה זו כדי להקנות הגנה על פרסום אחר של התלונה, של דבר הגשתה או של תכנה";  
(ההדגשות הוספו, ר.ג.).

מכוח לשון הסעיף, אנו למדים כי פרסום חיצוני הנלווה להגשת תלונה במשטרה מהווה לשון הרע, ואיננו זוכה להגנה [אורי שנהר, דיני לשון הרע (1997), עמ' 302-303, (להלן: "שנהר")]. (על קביעת הפסיקה בדבר הגנת אמת הפרסום הקבועה בסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע המשתרעת גם על פרסום הגשת תלונה במשטרה כאשר מדובר באנשי ציבור יורחב בהמשך בפרק העוסק בהגנות). בשלב זה אסתפק בקביעה כי הפרסומים תחת קטגוריה זו מהווים לשון הרע כהגדרתם בחוק איסור לשון הרע.

עצם העובדה שהנתבע פרסם את דבר הגשת התלונה בפייסבוק מהווה לשון הרע, במיוחד כאשר תכלית הפרסום הוא הצגת התובע כמפוקפק וכעברייני המוגשות נגדו תלונות במשטרה ושעתיד להיחקר או ככזה שנמצא בחקירה בגין מעשים פליליים.

**בקטגוריית הפרסומים השנייה**, הנתבע ייחס לתובע מעשי שחיתות, הונאה, שוחד ומעשים פליליים. הנתבע פרסם כי התובע חילק טובות הנאה, רכבים והטבות כגון החזקת רכב על חשבון העירייה, העלאת משכורות של מקורבים, מינויים של מקורבים. נוסף על כך, הנתבע ייחס לתובע בפרסומיו "הונאה ענקית", "שחיתות שלטונית מטורפת", "עבירות תאגידיות" ועוד. הנתבע פרסם כי התובע תפר מכרזים, מכר את אדמות העיר, קיבל שוחד מהרבה אנשים, גנב כספי ציבור, גניבת מיליונים, וכי הוא משלם דמי חסות ושתיקה בדמות קיוסק כדורגל במרמה ובכוח הזרוע, מכר את העיר לחרדים קיצוניים, וכי הוא מקורב מאוד לקבלנים ולמבקר העירייה. עוד, בקבוצת פרסומים זו, ייחס הנתבע לתובע מילות גנאי כגון: נוכלות, רמאות, גניבה, הפרת אמונים, ועוד.

בפסיקה נקבע כי ייחוס עבירה פלילית לאדם מהווה לשון הרע. בע"א 788/79 ריימר נ' עזבון המנוח ברקו (דב) רייבר, פ"ד לו(2) 141 (1981), קבע בית המשפט העליון כי ייחוס ביצוע מעשה פלילי לפלוני



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

ומסירת החשד לאחר, מהווה לשון על פי **סעיפים 1 ו-2 לחוק איסור לשון הרע**. עוד, הפסיקה הכירה בכך כי ייחוס "שחיתות" לנבחר ציבור מהווה לשון הרע על פי המבחן האובייקטיבי של האדם הסביר אם כי, יש לבחון את מכלול הפרסום [להרחבה בנושא: ת.א. 1206/05 לנקרי נ' קדוש (1.5.11)].

בנסיבות דנן, אין ספק כי הנתבע הטיח בתובע האשמות בגין הונאה, שחיתות, שוחד פעם אחר פעם, כך שהפרסומים, ללא ספק, עולים לכדי לשון הרע. אין בפרסומים אלו משום ביקורת לגיטימית על התובע כנבחר ציבור אלא האשמה ברורה בשחיתות ועבריינות. מדובר בלשון הרע ברף החמור בו זכות התובע לשם טוב גוברת על חופש הביטוי.

אציין כי **פרסומים מס' 35, 37 ו-47** הם גבוליים מבחינת ייחוסם ללשון הרע. אך, לא ניתן לבודד את הפרסומים ממסע ההשמצה המסיבי כלפי התובע: היות שהפרסומים מהווים חלק ממכלול פרסומי דיבה - לא ניתן לבודד את הפרסומים ולהבליג עליהם ויש לראותם באספקלריה כללית של מסע ההשמצה.

**בפרסום מס' 35**, הנתבע פרסם כי התובע "היה מוכן למכור את טבריה וגם את כל התושבים" בכדי לשמור על שכרו. בסיפא של הפרסום, עולה רמיזה על שחיתות, מרמה ושוחד ולכן פרסום זה עולה לכדי לשון הרע.

כך לגבי **פרסום 37**, בו הנתבע מציין כי התובע גר בפנטהאוס ומפקפק בכשירות אשת הנתבע שהפכה להיות מורה. בפרסום זה התובע רומז על כך שהתובע גר בבית יוקרתי וכי אשתו הפכה להיות מורה לא ביושר. יש לציין כי אשת התובע ציינה בעדותה לגבי פרסום זה, כי היא בעלת תואר ראשון ושני בזכות עצמה וכי מדובר במצג שקרי שהנתבע ניסה להציג לפיו התובע "סידר לה" להיות מורה (**שורות 13-14, 21-26, עמ' 130 לפרוטוקול המתומלל מיום 23.11.21**).

הן **פרסום מס' 47**, בו הנתבע טוען כי התובע נסע למקסיקו במימון העירייה. האשמת התובע כמי שהשתמש בכספי ציבור לצורך חופשה אישית, מציגה את התובע כמושחת וגזלן במילוי תפקידו הציבורי ולכן אמירה זו עולה לכדי לשון הרע.

לאור האמור, הפרסומים תחת הקטגוריה השנייה מהווים, ללא ספק, לשון הרע על פי **סעיף 1 לחוק**.

באשר ל**קטגוריית הפרסומים השלישית**, במסגרת הפרסומים הנתבע מותח ביקורת לגיטימית על רמת החינוך הנמוכה, לטענתו, בעיר; על פעילות הפקחים; על הפסולת בעיר וכו'. כמו כן, הנתבע מביע דעתו כי התובע, בתור ראש העיר, ומסגרת תפקידו הציבורי "עשה נזק לטבריה" ומטיל אצבע מאשימה על "איבוד המרתון". כך, שמדובר בהבעת דעה וביקורת שאיננה עולה לכדי לשון הרע אף אם היא מנוסחת בלשון חדה ובבוטה.



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

בעניין זה יפים דברי כב' השופט עמית בע"א 3322/16 איי די איי חברה לביטוח בע"מ נ' לשכת סוכני ביטוח בישראל (30.4.17) בסעיף 20, אשר צוטט לעיל:

"מקום בו הפרסום מתייחס לאדם הממלא תפקיד ציבורי, משקלו של האינטרס בהגנה על שמו הטוב של הנפגע עשוי להיחלש, בפרט אם מדובר בפרסומים הנוגעים לחוסר מקצועיות של איש הציבור או להתנהלות מושחתת מצדו (ראו, למשל, דברי השופט גולדברג בע"א 3199/93 קראוס נ' ידיעות אחרונות, פ"ד מט(2) 843, 864 (1995)). הוא הדין מקום בו מדובר בהשמעת ביקורת ציבורית-פוליטית על אישי ציבור, שאז, ככלל, גובר משקלו של חופש הביטוי..."

הביקורת שהעביר הנתבע בפרסומים תחת קטגוריה זו היא ביקורת המצויה בגדר הלגיטימי נגד ראש עיר בהסתמך על נתונים או עובדות שהוא מבקש לבקר או להביע מחאה נגדם. חלק מהפרסומים אף לא הופנו כלפי התובע באופן אישי, אלא פורסמו כתלונה כללית על מצב העיר. קיים אינטרס ציבורי לאפשר דיון בטענות שהנתבע העלה, גם אם נעשה שימוש בביטויים נוקבים ואף פוגעניים במידת מה. אין לראות בביקורת מעין זו ניסיון להשפיל או לבזות את התובע כאיש ציבור וכראש עיר.

**קטגוריית הפרסומים הרביעית**, מונה פרסומים המכילים גידופים וקללות כלפי התובע באופן אישי, כגון: "סמרטוט רצפה", "שלישיית האימה", "עלוב נפש", "גדול שקרני טבריה לדורותיה", "מכר את טבריה", "בגד באמון בוחריו", "בייש את כל טבריה", "גועל נפש של בוגדן פוליטי מהזן הנמוך... חדל אישים וכד'.

בחלק מהפרסומים הנתבע בז לתובע והציגו כמי שחי חיים פשוטים בשכר נמוך בהשוואה לשכרו לאחר שהתמנה לראשות העיר. בפרסום נוסף, טען הנתבע כי התובע פרסם תמונה בפייסבוק לכבוד יום העצמאות טרם יציאת יום הזיכרון ועוד.

חרף הלשון הרדודה בה בחר הנתבע להתבטא, הפסיקה קבעה כי לא כל קללה ולא כל גידוף עולים לכדי לשון הרע:

"סינון קללה כלפי אדם, קבל עם ועדה, עלול לבזותו עד-מאד, ועל כן להוות משום "לשון הרע". עם זאת, לא כל גידוף, ולא בכל הנסיבות, יקים עילת תביעה מכוח חוק איסור לשון הרע. "קללות וגידופים מהווים



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

לצערנו חלק מהחיים החברתיים במדינה, ולפיכך קיים חשש שהכרה  
שיפוטית גורפת בגידופים כב'לשון הרע' תביא להצפת בתי-המשפט  
בתביעות שזו עילתן. זאת ועוד: ככל שהשימוש בגידופים שכיח יותר, כך  
נעשית פגיעתם לקשה פחות, עד כי אמירת גידופים מסוימים בנסיבות  
מסוימות לא תגרום עוד לפגיעה ממשית) "שנהר, בספרו הנ"ל, בעמ' 131,  
והאסמכתאות שם; ראו גם Pease v. International Union of  
Operating Engineers Local 150, 567 N.E.2d 614, 619 (1991);  
Ward v. Zelikovsky, 643 A.2d 972, 978-979 (1994); Stevens v.  
Tillman, 855 F.2d 394, 399-402 (1988).  
הרחוב של היום. סיווג הדיבור על-פי סגנונו עשוי לייחד את חופש הביטוי  
למיטיבי הדיבור ולצחי הלשון לבדם. חופש הביטוי צריך שיהיה שמור  
גם לעלגי הלשון, שהם תכופות גם קשיי היום. שפתם אינה "בעלת ערך  
פחות" "פסק-דין Chaplinsky הנ"ל. (כשם שחרות הביטוי היא עיוורת  
כלפי התוכן, כך אין היא נותנת דעתה לסגנון".  
רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר (12.11.2006) (להלן:  
"עניין דנקנר").

בענייננו, הגידופים הושמעו במסגרת ביקורת שהנתבע ניסה להעביר על התובע כראש עיריית טבריה,  
כנגד הפעילות שלו כראש עיר. הביטויים שהובאו לעיל כגון "שקרן" ו-"סמרטוט" וכו' הם ביטויים  
שלמרבה הצער נפוצים מדי בשיח הציבורי עד כי נדמה כי הציבור איננו מייחס לאמירות אלו משקל  
משמעותי, בייחוד כלפי אנשי ציבור בתחום הפוליטיקה. סבורתני כי במציאות של ימינו, מבחינה  
אובייקטיבית, גידופים אלו אינם עולים לכדי לשון הרע וכי שיח זה של גידופים מלמד על אופיו של  
אומרם.

### ■ השלב השלישי – הגנות הפרסום:

הנתבע טען להגנות המנויות בסעיפים 14-16 לחוק איסור לשון הרע. מאחר וקבעתי לעיל כי  
הפרסומים שבקטגוריית הפרסומים הראשונה והשנייה ופרסום מס' 35 ו-47 עולים לכדי לשון הרע,  
הרי שהדיון בהגנת הפרסום יתמקד אך בפרסומים אלו.

כבר עתה אציין כי לאחר בחינת מכלול טענות הצדדים, עדויותיהם, כתבי הטענות, הראיות  
והמסמכים שהונחו בפני, אינני סבורה כי עומדות לנתבע ההגנות הקבועות בחוק ואנמק:

"בחוק איסור לשון הרע הביע המחוקק את עמדתו באשר לנקודות  
האיוון הנראות לו כראויות. הוא קבע, כי פרסום שיש בו לשון הרע אסור



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1 הוא, והוא מהווה עוולה אזרחית (סעיף 7) ועבירה פלילית (סעיף 6). עם  
2 זאת, האיסור אינו מוחלט. קיימים פרסומים, שיש בהם לשון הרע ושהם  
3 מותרים (סעיף 13). קיימים פרסומים, שבגינם יש למפרסם הגנה  
4 (סעיפים 14, 15, 16) ... המחוקק לא הכיר בזכות מוחלטת לשם טוב,  
5 תהיינה נסיבות הפרסום אשר תהיינה. בדומה, הוא לא הכיר בזכות  
6 מוחלטת לחופש הביטוי, תהיינה הנסיבות אשר תהיינה. המחוקק איזן  
7 בין החופשים, תוך שקבע זכויות יחסיות, בהן מוותרת הזכות האחת  
8 לרעותה, תוך יצירת איזון עדין בין ערכי היסוד המתנגשים.  
9 [השופט ברק (כתוארו דאז) בע"א 214/89 אבנרי נ' שפירא, פ"ד מג (3)  
10 840, 861].

11 עוד נקבע כי:

12 "הנה כי כן, באיזון הראוי בין חופש הביטוי בכלל וחופש הביטוי בענייני  
13 ציבור בפרט מזה, לבין השם הטוב בכלל ושמו הטוב של איש ציבור בפרט  
14 מזה, יש ליתן משקל רב לאינטרס הציבורי בהחלפה חופשית של מידע  
15 בענייני ציבור הנוגעים לאישי ציבור". (שם, בעמ' 864).

16 הלכה היא כי אין להבדיל בין איש ציבור לבין מי שאינו איש ציבור לעניין ההגנה על הזכות לשם  
17 טוב. אך, בע"א 1104/00 דוד אפל נ' איילה חסון, נו(2) 607 (10.1.02) (להלן: "עניין אפל") נקבע כי  
18 בפרסומים הנוגעים לאנשי ציבור: "ראוי להקנות יתר משקל לחופש הביטוי לעומת הזכות לשם טוב  
19 כאשר מדובר בפרסומים בענייני ציבור הנוגעים לאנשי ציבור".

### 20 הגנת אמת הפרסום:

21 הגנת אמת הפרסום מעוגנת בסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע הקובע כדלקמן:

22  
23 "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר  
24 שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל  
25 כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש."

26  
27  
28  
29 על נתבע המבקש להחיל הגנה זו להוכיח קיומם של שני תנאים מצטברים: א. אמיתות הפרסום. ב.  
30 קיומו של עניין ציבורי בפרסום:  
31



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

"מקרא סעיף 14 עולה כי הגנת אמת הפירסום תעמוד למפרסם אם עבר שתי משוכות: האחת, כי יש אמת בפירסום, כלומר שקיימת זהות בין המציאות האובייקטיבית לבין תוכן הפירסום. המשוכה השנייה היא כי קיים עניין ציבורי בפירסום אותה אמת. טרם שנבחן אם סדרת הכתבות עוברת את המשוכה הראשונה, יש להתייחס למידת ההוכחה הנדרשת מן המפרסם הנאחז בהגנה האמורה. בעניין זה נאמר כי: "הכלל הוא, שאמנם אין קיימות אלא שתי מידות הוכחה – המידה הקיימת במשפט פלילי (מעל לכל ספק סביר) והמידה הקיימת במשפט האזרחי (נטיית מאזן ההסתברות). אלא שבמקרה האחרון, וכשמדובר בטענת אמת הפרסום, עשוי הנתבע להידרש להביא כמות הוכחה, שמידתה תעמוד ביחס מתאים לרצינות תוכן הדיבה..." (ע"א 670/79, 82, 78/80, הוצאת עתון הארץ בע"מ ואח' נ' מזרחי; מזרחי נ' הוצאת עתון הארץ בע"מ ואח' [8], בעמ' 186)". (ההדגשות הוספו, ר.ג.).

[ע"א 3199/93 יוסף קראוס נ' ידיעות אחרונות בע"מ, מט(2) 843, 857 (9.11.95) (להלן: "עניין קראוס")].

בפסיקה נקבע כי רכיב "אמיתות הפרסום" משמעו שהפרסום נדרש לשקף "אמת שלמה":

"הפרסום נדרש לשקף אמת 'שלמה'. כלומר, שלא ייעדרו ממנו פרטים המשנים את הרושם הכללי המתקבל מהפרסום, וכן שלא ייכללו בו פרטים משמעותיים שאינם נכונים (ראו: דנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ נ' קראוס פ"ד נב(3) 1, 35 (1998) (עמדת השופט ת' אור) (להלן: דנ"א קראוס); ע"א 10281/03 קורן נ' ארגוב, [פורסם בנבו] פסקה 12 (12.12.2006); שנהר, בעמ' 221-223). יש להדגיש, כי לא כל פער בין העובדות העולות מן הפרסום לבין האמת המשפטית יוביל למסקנה כי לא נתקיים התנאי של אמיתות הפרסום. כפי שנקבע במפורש בסעיף 14 לחוק, ההגנה לא תישלל רק בשל העובדה שלא הוכחה אמיתותו של 'פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש' (דנ"א דיין, פסקה 28 לחוות דעתו של הנשיא גרוניס). די בכך שהמשמעות והתוכן הכללי של הפרסום תואמים את המציאות [שנהר, עמ' 220; ע"א 334/89 מיכאלי נ' אלמוג, פ"ד מו(5) 555, 564 (1992)]."

[ע"א 844/12 מולקנדוב נ' פורוש (22.2.2017)].



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

בעניין אפל הוגדר מהו "עניין ציבורי":

"עניין ציבורי" ייחשב עניין שידיעתו ברבים רלוונטית להגשמת מטרה ציבורית או שיש לציבור תועלת בידיעה לגביו – אם לצורך גיבוש דעתו בעניינים ציבוריים ואם לשם שיפור אורחות חיו.".

מן הכלל אל הפרט;

התובע טען כי לא עומדת לנתבע הגנה מכוח ס' 14 לחוק איסור לשון הרע מאחר ולא מתקיים היסוד של "אמת הפרסום".

הנתבע טען כי עומדת לו הגנת אמת הפרסום הקבועה בסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע. הוא טען כי הוכיח את שני היסודות הנדרשים על מנת שתעמוד לו ההגנה: הראשון, אמיתות הדברים; השני: עניין ציבורי. הוא טען כי הפרסומים מהווים תיאור מצב עובדתי שהוכח במסגרת ההליך, וכי מדובר בעניין ציבורי שכן מדובר בביקורת על התנהלות ראש עיר.

לגבי קטגוריית הפרסומים הראשונה, הכוללת פרסומים בדבר הגשת תלונות במשטרה, חקירות ומעצרים, הרי שלפי סעיף 15(8) לחוק איסור לשון הרע לא חלה הגנה על פרסום הנלווה להגשת תלונה במשטרה. אומנם, לא כך הדבר בעניינם של אנשי ציבור. בעניין קראוס נקבע כי יש לפרש בהרחבה את רכיב "העניין הציבורי" שבסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע, כך שיכלול דיווח על כל שלביה של חקירה משטרתית המתנהלת נגד מי שממלא תפקיד ציבורי או רשמי:

"מוצע להעמיד את ההגנה לעניין הגשת תלונה בתחומיה המסוייגים לה מלכתחילה ולהעמיד כל פרסום, שאינו עצם הגשת התלונה, במבחנים הרגילים של לשון הרע" (שם, בעמ' 263). מכאן, שאם נגרוס כי קיים עניין ציבורי בפירסום תוכן של תלונות שהוגשו במשטרה, ופירסומים אלה יהיו ראויים להגנת סעיף 14 לחוק, נמצאנו, לכאורה, מרחיבים את יריעת ההגנה גם על פירסומים שהמחוקק ביקש במפורש לסייג את מידת הגנתם. אולם סבורני, גם לאור סעיף 15(4) לחוק, כי במקרים כגון דא גובר ידו של העניין הציבורי, וראוי הוא שנפרש בהרחבה את הרכיב "עניין ציבורי" שבסעיף 14 כך שיכלול דיווח על כל שלביה של חקירה משטרתית המתנהלת נגד מי שממלא תפקיד רשמי או ציבורי (לגבי



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1 המשקל שיש לתת לאינטרס הציבורי בעניינים הנוגעים לאנשי ציבור  
2 ראה: ע"א 214/89 [1], בעמ' 864; ע"א 4607/92 [9] (").  
3 (ההדגשות הוספו: ר.ג.)  
4

5 בענייננו, התובע טען כי עצם פרסום הגשת התלונה עוד בטרם היה סיפק בידי המשטרה לבדוק אותה  
6 מעידה על כך כי כל רצון הנתבע בפרסום עצם הגשת התלונה ולא תוצאות ההליך. התובע טען כי  
7 עצם הגשת התלונה מהווה לשון הרע. התובע הפנה **לסעיף 15(8) לחוק איסור לשון הרע**, הקובע כי  
8 אין הגנה על פרסום הגשת תלונה בחוצות העיר.  
9

10 הנתבע טען כי אין בפרסומים אלו לשון הרע, כי האדם הסביר אשר נחשף לאותם פרסומים מבין כי  
11 הנתבע הגיש תלונה ודינו של התובע לא נגזר. הוא טען כי הפרסומים הם אמת וכי המשטרה אכן  
12 הגיעה וחקרה בכירים בעירייה, אספה חומרים בהחלטת צו שיפוטי (**נספח כ"ה לתצהיר הנתבע**).  
13 לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, נחה דעתי כי הנתבע פרסם 11 פרסומים היוצרים מצג כי החלו  
14 חקירות ומעצרים נגד התובע או כי תכף יחלו. כפועל יוצא, הפרסומים יוצרים מצג שהתובע ביצע  
15 עבירות פליליות וכי הנתבע או מי מטעמו מחזיקים בראיות המרשיעות. בחינה אובייקטיבית של  
16 הפרסומים יוצרת רושם אצל ציבור הקוראים שנחשפו לפרסומים כי התובע אכן מסובך בפלילים-  
17 בעוד שלא כך פני הדברים.  
18

19 **התובע טען כי הוא לא נחקר בגין התלונות הנטענות נשוא הפרסומים**, ואשת התובע בעדותה  
20 תיארה כיצד הפרסומים בדבר תלונות במשטרה, חקירות ומעצרים יצרו מצג שהתובע אכן נעצר  
21 ונחקר על אף שמעולם לא נחקר ולא זומן לחקירה (**שורות 10-3, עמ' 106 לפרוטוקול המתומלל**  
22 **מיום 23.11.21**):

23 "לא נחקר, לא זומן, לא שום דבר. עוד היו מתקשרים אלי אנשים  
24 מחיפה, חברות שאני חיפאית במקור, מתקשרות אלי חברות שלי מחיפה  
25 ואומרות לי 'תגידי, הבעל שלך עצור? מה קרה ליוסי? מה קרה?', אני  
26 אומרת להן 'מה אתם מדברים? הוא פה לידי, איזה עצור? מה קרה?  
27 מה?', איזה חקירות? איזה זימונים? הזוי. עכשיו, זה ההורים שלי  
28 שומעים את זה, הורים מבוגרים כי התפוצה של השידורים שלו היא בכל  
29 הארץ, לא רק בטבריה, בטבריה זה הגיע כמעט לכולם. הבעיה שזה גם  
30 יצא מהעיר ופתאום אנשים שלא שמעתי מהם שנים מתקשרים אלי 'מה?  
31 יוסי עצור? מה קרה? אמאליה, איך יכול להיות? יוסי? מה פתאום?  
32 למה?'. ככה".



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

הנתבע לא סתר את טענת התובע לפיה התובע לא זומן לחקירה, לא נעצר ולא הוגשו נגדו כתבי אישום. הפעם היחידה בה הופיעה משטרה בבניין העירייה "לאסוף חומרים" או להשלים חומרי חקירה, הייתה דווקא בקדנציה של הנתבע. הנתבע לא הציג בפני בית המשפט ראיה על נושא החקירה ומהותה כך שלא ניתן לקשור אותה עם התובע.

הנתבע יכל לעתור לקבלת צווים שיורו למשטרה למסור פרטים אודות התלונות שהוגשו נגד התובע – אך הוא לא עשה כן. הכלל הוא שבעל דין הנמנע מהבאת ראיה שהיא בהישג ידו, ואין לכך הסבר סביר, ניתן להסיק שאילו הובאה הראיה, היא הייתה פועלת נגדו. (ע"א 548/78 אלמונית נ' פלוני, פ"ד לה (1), 736, 760 (1980). מצוטט בע"א 9656/05 נפתלי שוורץ נ' רמנוף חברה לסחר וציד בניה בע"מ (פורסם בנבו, 27.07.2008). "הימנעות מהבאת ראיה מחזקת את הראיות העומדות לחובת הנמנע, ומחלישה את הראיות המובאות מטעמו להוכחת גרסתו. בדרך זו ניתן למעשה משקל ראייתי לראיה שלא הובאה." (יעקוב קדמי, "על הראיות – חלק שלישי, הדין בראי הפסיקה", עמ' 1649-1650, 2003).

משכך, הנתבע לא הביא ולו בדל של ראיה בעניין חקירות התובע הנטענות, ודוק: הנתבע לא הוכיח כי התובע נחקר בפועל או אף זומן לחקירה.

העד היחיד שהוכח שנחקר הוא מר זיגדון, סגן התובע לשעבר, בחקירתו הממושכת בעניין זה העיד כי נחקר בשנת 2019, אך לא הוברר נושא החקירה, ולא ניתן לקשור אותה עם התובע (עמ' 43-37 לפרוטוקול המתומלל מיום 23.11.21).

מכאן, מתחייבת המסקנה כי הנתבע סילף את האמת בפרסומיו ולא הציג את העובדות נכונה ולא ביסס עליהן דעה סבירה. קמפיין הפרסומים המכפישים של הנתבע נגד התובע מעיד על שיטה של הגשת תלונות מטעם הנתבע נגד התובע ופרסום דבר הגשת התלונה ברבים. בנסיבות דנן, ההפרזה בפרסומים לעומת אי נקיטת צעדים במשטרה נגד התובע, אכן יוצרים מצג שלילי העולה לכדי לשון הרע ופוגע בשמו של התובע.

**בעניין דנקר נקבע כי:**

"להתנהגות המפרסם טרם הפרסום, בשעת הפרסום, ולאחריו, משמעות בעלת משקל בהקשר לסבירות הפרסום. טיב הפרסום ותוכנו גם הם משליכים על סבירות הפרסום. פרסום שנועד כל כולו לפגוע, להעליב ולבזות עשוי להיחשב חורג מן הסביר, וחזרה על התבטאויות פוגעניות בהזדמנויות נוספות עשויה לשלול תום לב". (ההדגשות הוספו: ר.ג.).



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

בענייננו, שונים הדברים הם מחשיפה תקשורתית רגילה בה מדווח על הגשת תלונה במשטרה נגד אישיות ציבורית או דיווח על שלבי חקירה וכד'. בנסיבות דנן, הנתבע באופן אקטיבי בעצמו או מי מטעמו הגישו את התלונות במשטרה נגד התובע, כאשר לנתבע בתור מועמד מתחרה לראשות העיר אינטרס אישי בהקעת התובע. כמות הפרסומים וההכפשות תחת קטגוריה זו מעידה על שיטה סיסטמטית שכוותה לפגוע בתובע כאיש ציבור ולא על ניסיון אמיתי לחשוף שחיתויות.

כאשר הנתבע נשאל בחקירתו על מצב התלונות שהגיש במשטרה הוא לא ידע לספק מענה, והדבר מעיד על כך שהוא לא באמת התעניין בגורל התלונות עצמן אלא בעצם פרסומן לצורך הפגיעה בתובע (עמ' 66 – 67 לפרוטוקול המתומלל מיום 20.5.21). כך, ממארג הראיות שהונח בפני, נוצר רושם שהתובע הגיש תלונות במשטרה על מנת לפרסם את דבר הגשת התלונה בלבד.

בנסיבות המפורטות לעיל, ולאור חוסר הסבירות בפרסום, מצאתי לנכון לקבוע כי עצם פרסום התלונות במשטרה בצורה שהנתבע פרסם אותן, אכן מהווה לשון הרע חרף ההלכה הקבועה בעניין קארוס, ועל אף שמדובר באישיות ציבורית. גם לאנשי ציבור עומדת הזכות לשם טוב, למרות הציפייה שעורם יהיה עבה יותר. במקרה שלפנינו נחצה גבול חופש הביטוי וזכות הציבור לדעת אל מול זכות התובע לשם טוב.

אשר על כן, אני קובעת כי לא הוכחה הגנת אמת הפרסום ביחס לפרסומים שבקטגוריית הפרסומים הראשונה.

קטגוריית הפרסומים השנייה, כוללת פרסומים בגין שחיתות, הונאה, שוחד ומעשים פליליים. הלכה פסוקה היא כי פרסומים המייחסים לנפגע מעשים פלילים מטילים על הנתבע נטל הוכחה גבוה במיוחד:

"הנטל המונח על שכמו של המשיב כבד במיוחד, לנוכח חומרת הטענה שנילווה לה גוון מעין פלילי, ועל בית המשפט לבחון את הראיות בזהירות ובקפדנות"

[ע"א 45/15 חלימה נבולסי נ' נביל נבולסי (15.5.17); ראו גם: ת"א 46544-10-17 אייסוי נ' סבן ואח' (2.3.22)].

באופן כללי, הנתבע טען כי דיווח על מעשי שחיתות של התובע אשר לדידו, הוכחו במהלך ההליך, ומכאן שעומדת לו הגנת אמת הפרסום. לגרסת הנתבע, מדובר בביקורת לגיטימית כלפי איש ציבור. הנתבע הפנה לכתבה ששודרה בערוץ 10 עם העיתונאי מתן חודרוב, אשר חשפה מחדלים ושחיתות.



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1

2

3

הנתבע טען כי הצליח לחשוף שחיתויות ומנהל בלתי תקין כגון:

4

- השתלטות חרדים המקורבים לסיעת ש"ס על בית ספר ממלכתי; מרכז לא חוקי על אדמות

5

יוקרה שבוטל בפסק דין בעתירה שהגיש בעת"מ 6685-08-17, בו נקבע כי יפורסם מכרז

6

חדש במקום;

7

- שכירת שירותים משפטיים חיצוניים בסכום מופרז במקום לערוך מרכז כדין לתפקיד

8

יועמ"ש;

9

- הקמת מתנ"ס חרדי על אדמות אשר לא שייכות לעיר טבריה שניסה התובע להכשיר בניגוד

10

לחוק תוך הטעיית המועצה כי מדובר בכיתות לימוד בביה"ס אורליך, החלטה שבוטלה

11

בפסק דין בעת"מ 2376-04-17;

12

- מתן הטבות ליזם בשכונת אקליפטוס שמספר בכירים בעירייה ומקורביהם מחזיקים שם

13

בקרקות;

14

- הקצאת שטח לחסידי קרלין על שפת הים לצורך הקמת אוהלים ואירועים המוניים ללא

15

אישורים;

16

- שינוי תב"ע בשכונת נוף פוריה להקצאת 1,500 יחידות דיור במקום 500;

17

- מבני ציבור שנתנו ללא ועדת הקצאות כמו מבנה ציבורי שנועד להריסה ולפתע הפך

18

לישיבה;

19

- חוגי בית בבתי עובדים והפעלת עובדי עירייה בקמפיין הבחירות בניגוד לחוק;

20

- מינוי עוה"ד רביבו מהמחלקה המשפטית ליועץ המשפטי של הועדה לתכנון ובניה בניגוד

21

לחוק הרשויות המקומיות, תשל"ו – 1975, הקובע כי יועצה המשפטי של הרשות הוא יועצה

22

המשפטי של הועדה לתכנון ובניה והוא יזומן לכל ישיבותיה;

23

- איומים על חברי מועצה על מנת להעביר החלטות;

24

- קניית סיקור אוהד מקופת העיר כדוגמת ההסכם עם חיים חילוה ושירותי רדיו כל רגע

25

ששולם להם 125,000 ₪ כאשר הממוצע השנתי של העיריה עם הרדיו עמד על 30,000 ₪;

26

- עצימת עיניים על העברת עפר במקום הטמנתו ובכך חיסכון 200,000,000 לקבלן;

27

- הפעלה של לול תרנגולות מסחרי בתוך שכונת מגורים בניגוד לחוק;

28

- היותו של מבקר העירייה חברו האישי של התובע; ועוד....

29

בענייננו, בחינת מכלול הראות שהוצגו מפנה מגלה כי הנתבע היה רחוק מלהרים את נטל ההוכחה

30

המוטל עליו להוכחת אמת בפרסום. מדובר בנטל הוכחה מוגבר בפרסום האשמות בפלילים. לא עלה

31

בידי הנתבע להוכיח כי התובע מעל בכספי ציבור, זייף מסמכים או כי היה שותף לשחיתות כלשהי.

32



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1 ביטול המכרזים או החלטות מועצה בעתירות מנהליות בשל פגמים וכשלים במכרזים אינו הוכחה  
2 טובה לשחיתות כל עוד לא נקבע כך מפורשות בפסק דין.

3  
4 חובות שהעירייה צברה, בין היתר, לספקים שונים, רחוקים מלהצביע על שחיתות, הונאה ושוחד.  
5 כך גם, לא הוכחו קשרים של ראש העיר עם בעלי קרקעות/קבלני/ מבקר העירייה וכו'.

6  
7 אף אם הנתבע סבור כי התובע בכובע ראש עיריית טבריה ניהל את העיר בצורה לא תקינה, הרי  
8 שהדבר רחוק מכל אשמה שהוא פרסם בעניינו.

9  
10 גם כאשר הנתבע התייחס לפרסומים באופן ספציפי, הוא לא הרים את הנטל המוטל עליו להוכחת  
11 אמת הפרסום ברף הנדרש. לדוגמא:

12  
13 לגבי **פרסום מס' 6 ו-24**, טען הנתבע כי התובע השתמש בעובדי העירייה לטובת קידום מערכת  
14 הבחירות אשר נועדה לצרכיו האישיים וקידומו. כך לטענתו, מר בוז'ייקובסקי, הנהג של התובע, עבד  
15 בהקמה המטה של התובע בתקופת הבחירות על אף שאסור היה לעובד עירייה לעסוק בבחירות בכל  
16 דרך.

17 הנתבע לא הציג כל ראיה לשם הוכחת טענתו זו. מר בוז'ייקובסקי זומן לעדות על ידי הנתבע אך הוא  
18 הכחיש את טענת הנתבע בחקירתו (**בעמ' 78 לפרוטוקול מיום 23.11.21**). עוד, טען הנתבע כי הנהג  
19 של התובע קיבל טובת הנאה בדמות תו חניה עירוני לרכב של בן זוגו, אך העד הכחיש זאת  
20 בעדותו (**מיום 23.11.21, עמ' 95-93 לפרוטוקול**).  
21 כך, שטענת הנתבע נותרה כטענה שנטענה בעלמא.

22  
23 דוגמא נוספת, לגבי **פרסום מס' 28**, טען הנתבע כי הנהג של התובע עבד לטובתו האישית ולטובת  
24 התובע, כך למשל ביצע שליחויות משפטיות בעניינו הפרטיים של התובע על חשבון עיריית טבריה  
25 ובזמן עבודתו ובעזרת רכב השייך לעירייה. אך מנגד, טען העד העד כי ביצע מסירות בזמן החופשי  
26 ומרצונו החופשי ללא קשר לעבודה (**עמ' 116-112 לפרוטוקול מיום 23.11.21**). כך שגם טענה זו של  
27 הנתבע לא הוכחה כדבעי.

28  
29 דוגמא נוספת, לגבי **פרסום מס' 23**, שם טען הנתבע כי העירייה נתבעה על סך של 1,100,000 ₪ בגין  
30 חובות לחברת דודו אירועים בשל הזמנות שביצע התובע באופן ישיר ללא הזמנת עבודה כמקובל.  
31 בין החובות, לטענת הנתבע, התשלום עבור אותן טורבינות שהזכיר בפרסום. הנתבע צירף תכתובת  
32 מייל מאת היועץ המשפטי של העירייה, מתאריך 14.3.19, לגבי החוב לחברת דודו אירועים (**נספח**  
33 **לג' לתצהיר הנתבע**). עוד, הנתבע הפנה לעדותו של מר זיגדון, וטען כי עולה ממנה כי חברת מילגם  
34 וחברת רגא פעלו בשירות העירייה ללא מכרז תקופה ארוכה בניגוד לחוק.



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

בבחינת עדותו של מר זיגדון עולה כי העד לא אישר בעדותו את הדברים וטען כי לא ידוע לו אם ספק עבד ללא מכרז (שורה 18 בעמ' 61 עד עמ' 62, פרוטוקול מיום 23.11.21). כאמור לעיל, עצם צבירת חובות או אי ביצוע הזמנות עבודה כמקובל אינם ראיה טובה לכך שהתובע מושחת ויש צורך בראיות סובסטנטיביות לשם הוכחת שחיתות כך שאין הנתבע חוסה תחת הגנה אמת הפרסום.

התובע התייחס לכל פרסום ופרסום בתביעה, סיפק הסבר והוכיח כי מדובר בטענות סרק שאינן נכונות. מפאת קוצר היריעה, בית המשפט יסתפק במתן מספר דוגמאות:

התובע הבהיר כי העתירה שהגיש התובע בעת"מ 6685-08-17 נגד המכרז שהוא בעצמו אישר בזמן כהונתו, נדחתה והפרסומים שביצע הם בניגוד להחלטת פרקליטות מחוז מרכז (נספח 1 לכתב התשובה). בחקירתו, הנתבע התקשה להסביר מדוע מדובר במכרז תפור לדעתו (עמ' 68 שורה 16 לפרוטוקול המתומלל מיום 20.5.21).

התובע טען כי הנתבע בעצמו אישר את עסקת מכירת הקרקע בקדנציה שלו, למרות שפרסם כי התובע ביצע מכירה לא חוקית של הקרקעות. בהקשר זה, טען התובע כי הנתבע לא ידע למסור שמות של קבלים עמם התובע ביצע "קומבינות" (עמודים 65-66 לפרוטוקול המתומלל מיום 20.5.21), וכי מדובר בהאשמות סרק.

התובע טען כי הנתבע פרסם שהוא ממנה עובדים בעירייה ממניעים זרים ומחלק טובות הנאה, ובדיעבד הסתבר כי מדובר במתנדבים שונים בעירייה וכי הטענות הן כלפי החזרי נסיעות שקיבלו עבור פעילות התנדבותית. לטענת התובע, הנתבע בחקירתו לא זכר מי הם אותם אנשים, וכי מדובר באותם פעילים פוליטיים שקלט בעירייה כחלק מהשחיתות, אך לא הציג שום ראיה בנושא.

באשר לפרסומי הנתבע כי התובע ומר חיים חליווה "מושחתים ומחשקים בכסף של אחרים" (פרסום מס' 7), טען התובע כי בשנת 2008, פרסם התובע אצלו מטעם רשימת הליכוד ושילם מכספו הפרטי. לא הובאה שום הוכחה כי התובע השתמש בכספי ציבור או כי העירייה שילמה בעבור פרסומים אישיים או אחרים של התובע.

**לסיכום**, הנתבע לא הציג ראיות של ממש לשם הוכחת טענותיו, וטענות הנתבע נתורו כטענות חלולות שהנתבע לא הצליח לצקת בהן תוכן ראייתי.

מהאמור לעיל עולה כי לא עומדת לנתבע הגנת "אמת בפרסום", ומשכך נדחת הטענה בדבר הגנה מכוח סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע.



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

### הגנת תום הלב:

הגנת תום הלב קבועה **בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע**. על מנת שתקום הגנה זו, על המפרסם לעמוד בשני תנאים מצטברים: **א.** להוכיח כי הפרסום נעשה בתום לב. **ב.** להוכיח כי הפרסום נעשה באחת מ-12 העילות שמונה החוק.

בעניין זה יפים הדברים בספרו של **שנהר**, בעמ' 260:

"מהותו של תום הלב הנדרש בכל אחת מההגנות יתבטא, לפיכך, בדרישה לדרך התנהגות מסוימת ולמצב נפשי מסוים, אשר בהצטרפות לעשיית הפרסום בנסיבות הנדרשות בהגנה הספציפית יצדיקו את הפגיעה בנפגע לאור האינטרסים שלמענם נוצרה ההגנה".

במידה והמפרסם הוכיח כי הפרסום נעשה באחת הנסיבות המנויות **בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע**, וכי הפרסום לא חרג ממתחם בסבירות, תחול החזקה המנויה **בסעיף 16 לחוק איסור לשון הרע**, לפיה המפרסם היה תם לב.

### **סעיף 16 לחוק קובע כדלקמן:**

"(א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב.  
(ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום אחת מאלה:  
(1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו;  
(2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא;  
(3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15."

לגבי סעיף 16 קבע השופט הנדל בדנ"א 2121/12 **פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך** (18.9.14) כדלקמן:

"החזקה החיובית מסתפקת בבדיקת הפרסום ומידת סבירותו, ואילו החזקות השליליות מתמקדות גם במפרסם – ואף ביסוד הנפשי שלו.



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1 החזקה השנייה מבין החזקות השליליות בודקת גם "יסוד עובדתי" של  
2 המפרסם. המסקנה מסקירה זו היא שאכן תום לב בהקשר של לשון הרע  
3 כולל היבטים אובייקטיביים וסובייקטיביים. הרשימה ב"סעיף  
4 החזקות" איננה ממצה את כל האפשרויות שיכולות ללמד על קיומו או  
5 היעדרו של תום לב. ברם, כאמור, היא מצביעה על כיוון. בתמצית: **על**  
6 **הפרסום להיות סביר**, אין לפרסם דבר שהמפרסם לא האמין  
7 באמיתותו, יש לנקוט מראש אמצעים סבירים לשם בחינת אמיתות  
8 הפרסום, **ואל למפרסם להתכוון לפגוע יתר על המידה**...".  
9 [ההדגשות הוספו – ר.ג.].

10  
11 בפסיקה הובהר כי במידה ובימ"ש קבע כי הפרסומים לא נעשו בתום לב בהתאם לסעיף 15 לחוק  
12 איסור לשון הרע, מתייחס הצורך להידרש לחזקות הקבועות בסעיף 16 לחוק איסור לשון הרע (ראו:  
13 ע"א 6903/12 לעיל, ו-ע"א 670/79 **הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' מזרחי**, פ"ד מא (2) 169, 188.

14  
15 מן הכלל אל הפרט;

16  
17 הנתבע טען כי עומדות לו ההגנות **המנויות בסעיפים 15(2), 15(3), 15(4) ו-15(8) לחוק איסור לשון**  
18 **הרע**, הקובעים כדלקמן:

19  
20 "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם  
21 הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:  
22 (2) היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה  
23 חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום;  
24 (3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע,  
25 של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין  
26 אישי כשר;  
27 (4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי  
28 או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו,  
29 מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות.  
30 (8) הפרסום היה בהגשת תלונה על הנפגע בענין שבו האדם שאליו הוגשה  
31 התלונה ממונה על הנפגע, מכוח דין או חוזה, או תלונה שהוגשה לרשות  
32 המוסמכת לקבל תלונות על הנפגע או לחקור בענין המשמש נושא  
33 התלונה ואולם אין בהוראה זו כדי להקנות הגנה על פרסום אחר של  
34 התלונה, של דבר הגשתה או של תכנה".



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1 בכתב הגנתו, טען הנתבע באופן כללי כי קמות לו ההגנות מכוח סעיף 15-16 לחוק איסור לשון הרע.  
2 בסיכומיו, טען כי פרסם את הפרסומים בתום לב, ללא כוונה לפגוע במידה העולה על הערכים לפי  
3 **סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע**, הכוללים בין היתר את חופש הביטוי ואת היכולת להגיש תלונה  
4 ולדווח עליה במיוחד כאשר מדובר באישיות ציבורית.

5  
6 הנתבע הוסיף וטען כי עומדת לו הגנת תום הלב מכוח **סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע**: הוא טען כי  
7 עומדת לו ההגנה הקבועה **בסעיף 15(3) לחוק**, הגנה על עניין אישי של תושבי טבריה; ההגנה הקבועה  
8 **בסעיף 15(4)**, שכן הפרסומים מהווים ביקורת כנה לגבי התנהלות ראש עיר ממלא תפקיד ציבורי;  
9 והגנה מכוח **סעיף 15(8) לחוק**, הקובע שהגשת תלונה במשטרה לא תהווה לשון הרע.

10  
11 לטענת התובע, לא עומדת לנתבע הגנת תום הלב **שבסעיף 15 לחוק**, שכן החזקות **שבסעיף 16 לחוק**  
12 מתקיימות, ונקבע בפסיקה כי די שחזקה אחת מתקיימת כדי לאיין את הגנת תום הלב. לפי **סעיף**  
13 **16(ב)(3)**, הפרזה בפרסום מהווה פגיעה מעבר לראוי ומצביעה על חוסר תום לב. עוד, טען התובע כי  
14 לא עומדת לנתבע הגנת תום הלב מאחר ועל פי סעיף **16(2)**, הגנת תום הלב תשלל במידה והפרסום  
15 אינו אמת, כשאין ביכולתו להוכיח כי נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם הפרסום  
16 אמת. עוד, טען התובע כי נקבע בפסיקה כי נוסח הנעשה בהגזמה בולטת וחריפה מאיין את חזקת  
17 תום הלב **שבסעיף 16(ב)(3)**.

18  
19 לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, שוכנעתי כי אמירות התובע בקטגוריות הפרסומים הראשונה  
20 והשנייה, כוללות קביעות עובדתיות מרחיקות לכת אשר פורסמו בקבוצה פתוחה בפייסבוק, תוך  
21 תיוג מספר גדול של אנשים, כחלק מקמפיין פרסומי נגד התובע לקראת הבחירות - שלמרבה הצער  
22 נעשה על דרך ההשמצות ובאופן לא מידתי ביחס לאינטרסים עליהם ביקש המחוקק להגן **בסעיף**  
23 **15 לחוק איסור לשון הרע**.

24  
25 חומרת ההאשמות בקמפיין הפרסומי והיעדר ביסוסן מבחינה עובדתית, מאיינים את ההגנות  
26 הקבועות **בסעיפים 15(2) ו-15(3) לחוק**, לפיהן הפרסום נעשה בתום לב מתוך "חובה חוקית או  
27 מוסרית או חברתית" או מתוך "הגנה על הציבור בטבריה".

28  
29 בע"פ 7450/98 ג'קלין נ' מימון נ' מנחם גלילי ואח' כז 301 (24/11/99), נקבע כי הפרזה בפרסום  
30 מהווה פגיעה מעבר לראוי ומצביעה על חוסר תום לב לפי סעיף **16(3) לחוק איסור לשון הרע**. ריבוי  
31 הפרסומים וסגנון ניסוחם בהגזמה בולטת וחריפה מקים את החזקה המאיינת את תום הלב  
32 הקבועה **בסעיף 16(ב)(3) לחוק**.



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

סבורתני כי הפרסומים בקטגוריית הפרסום הראשונה והשנייה אינם יכולים לחסות תחת ההגנה שבסעיף 15(4) לחוק איסור לשון הרע בדבר הבעת דעה על התנהגות איש ציבור, זאת נוכח ההאשמות החמורות שהנתבע ביקש להדביק לתובע. הגנה זו יכולה לשמש לנתבע בקטגוריית הפרסומים השלישית, אשר ממילא קבעתי לגביה כי מדובר בביקורת לגיטימית ואין לראות בפרסומים בקטגוריה זו משום לשון הרע.

באשר להגנה הקבועה בסעיף 15(8) לחוק איסור לשון הרע, אפנה לעיל לחלק הדן בהגנת תום הלב בהתאם לסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע, באשר לקטגוריית הפרסום הראשונה. שם פורטו בהרחבה הטעמים לאי החלת הגנה זו לנתבע.

לסיכום, התרשמתי כי הפרסומים הן בקטגוריית הפרסום הראשונה והן בקטגוריית הפרסום השנייה לא נעשו בתום לב, אלא בכדי להבעיר את האש סביב התובע נוכח היריבות הפוליטית בין שני המתחרים על רשות העיר. מדובר באמירות שייחסו לתובע מעשים פליליים בצורה נחרצת ובלתי מסויגת. שומה על יריבים פוליטיים לשקול את מילותיהם גם בעת חילופי דברים קשים. מכאן, מסקנתי היא כי לא עומדת לנתבע הגנת תום הלב לגבי הפרסומים בקטגוריה הראשונה והשנייה.

### הגנת זוטי דברים:

הנתבע טען בסיכומיו, כי עומדת לו הגנת זוטי דברים מכוח סעיף 4 לפקודות הנזיקין [נוסח חדש], הקובעת הגנה של "מעשה של מה בכך" מכוח סעיף 7 לחוק איסור לשון הרע. לפי הסעיף "אדם בר דעת ומזג רגיל לא היה בא בנסיבות הנתונות בתלונה על כך".

מדובר בהרחבת חזית שכן טענה זו הועלתה לראשונה מטעם הנתבע במסגרת סיכומיו. מעבר לכך, יוער כי הגנת זוטי דברים תוכל לעמוד לנתבע רק בגין קטגוריית הפרסומים הרביעית. שכן, נוכח מעמדם הציבורי של הצדדים, אופי היחסים התחרותיים ביניהם – הלשון הרדודה שנקט בה הנתבע היא חלק מלשון שפת היומיום (למרבה הצער). כך, שאין טעם להכיר בפרסומים אלו כלשון הרע. הקטגוריה הרביעית הכוללת פרסומי גידופים, אשר ממילא קבעתי כי הפרסומים בקטגוריה זו אינם מהווים לשון הרע.

מעבר לפרסומים שבקטגוריית הפרסומים הרביעית, אין מקום להחיל הגנה זו על יתר הפרסומים. שכן, ביתר הפרסומים לא מדובר בזוטי דברים אלא בהאשמות חמורות כלפי התובע, כפי שפורט לעיל.



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1 יוער כי הנתבע טען כי להקלות הקבועות בסעיפים 19 (1) ו-(2) לחוק איסור לשון הרע. לא מצאתי  
2 מקום לדון בטענות אלו הנוגעות לפיצויים, מקום שפסק הדין נוגע אך לשאלת האחריות ולא לשאלת  
3 הנזק בשלב זה.  
4

### סוף דבר:

5  
6 הפרסומים בקטגוריה הראשונה: בדבר הגשת תלונות במשטרה, חקירות ומעצרים; ובקטגוריה  
7 השנייה: בדבר שחיתות, הונאה, שוחד ומעשים פלילים - מהווים לשון הרע על פי הגדרתם בחוק  
8 איסור לשון הרע. משלא עומדות לנתבע ההגנות הקבועות בחוק, הרי שהוא נמצא אחראי לפרסומים  
9 אלו.  
10

11  
12 באשר לפרסומים בקטגוריה השלישית: בדבר מנהל בלתי תקין והתנהלות כושלת, מדובר בביקורת  
13 בגבולות הלגיטימי ובהבעת דעה על התנהלות אישיות ציבורית, ולכן אין מדובר בלשון הרע. כך גם  
14 לגבי הפרסומים בקטגוריה הרביעית: הכוללים גידופים כלפי התובע, לא מצאתי שהם עולים לכדי  
15 לשון הרע, חרף הלשון הרדודה והמצערת שלא ראוי שאיש ציבור במעמד הנתבע ינקוט בה.  
16

17 אשר על כן, אני מקבלת את התביעה ביחס לפרסומים בקטגוריה הראשונה ובקטגוריה השנייה.  
18

19 נותר אפוא לדון בשאלת הנזק.

20 על הצדדים להודיע תוך 14 ימים אם הם מסכימים להגשת סיכומים בלבד ללא שמיעת עדים  
21 בשאלת הנזק. לחלופין, ככל שלא תהיה הסכמה, על הצדדים להגיש רשימת עדים ומועדים  
22 מוסכמים.  
23

24 לעיוני תוך 14 ימים.  
25

26  
27 ניתן היום, כ"ב טבת תשפ"ג, 15 ינואר 2023, בהעדר הצדדים.  
28

רביע ג'באלי, שופטת



## בית משפט השלום בצפת

ת"א 41071-08-17 בן דוד נ' קובי

תיק חיצוני:

1

